

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.anjp-hb.co.za

info@anjp.co.za

LAPHEE NAMAA

YKN

DAAWITII LAPHEE AFUURAA

Kitaabni kun bara 1732 tti biyya Faransaay keessatti barreefameetu bara 1929 tti immoo ergaa barumsaa murataa'aa Afriikaa tiif nama Rev. J.R. Gschwend jedhamuun yeroo 2ffaa maxxanfame. Itti fufee lugoota 250 ol kan ta'anitti hiikameef maxxanfamee biyyoota 127aaf raabsamaa kan jiru karaa maxxansitoota wangeelaa biyyaaf sabaati.

Sabni luga hundaa dubbatu, hirmaannaan isaaf Amantiin isaā kitaaba kana keessatti gaggeefama akka qabaatu kan taasise, dhugaa gadi fageessee akka beekuifi barabaachisaa kan ta'e yaada waaqayyo sanyii namaatif qabu, Raajichi Hisqi'eel wagga 586 dhaloota kiristoosiin dura akka ibsetti "Ani garaa haaraa isiniif nan kenna, hafuura haaraas isin keessa nan kaa'a, ...isin sabakoo nitaatu, animmoo waaqayyo keessan nan ta'a. (R. His. 36:26-28).

COPYRIGHT

ISBN 1 - 919852 - 57 - 3

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)
(Reg. No. 1961/001798/08)

LAPHEE NAMAA

MANA QULQULLUMMAA WAAQAYYOO YKN MANA HOJII SHEEXANAA (1 Yoh. 3:4-10)

Akkuma kitaaba kana dubbistetti, kitaabni kun akkuma Daawitii keessatti ofilaaluu dandeessuu ta'uu isaa hubadhu. Amanas yoo taate, gara jabeessas yoo tate, Nama Iyesuus Ciristoositti hin amanne tokko yookaan nama amala isaa gaarii irraa gara gadheetti geeddarate tokko yoo argite, ofiikee immoo akkuma waaqayyo si ilaalutti of ilaalta. (Namni fuula ilaala, ani waaqayyo garuu garaan ilaala.) (1 Sam. 16:7).

Waaqayyo tenyummaa keenya isa dhugaa ta'e ilaala Sheexanni Abbaa soba hundaati. Inni mucaa dukkhana waaqa Addumyaa kanaa yoo ta'u. Of jijiiree ergamaa ifaa of fakkeesseetu dhirotaaf dubartoota karaa dogogoraa irra oofa. Akka yeroowan darbaniitti har'as waantootni sobaa baay'een isaanii of jijiiranii yaadaafi dubbcii waaqayyooka of fakkeesan jiru. Seexanni iyyuu ergamoota ifaa fakkaachuudhaaf waan wallaalchifatuir, kun waan nama dinqisiisu miti. (2 Qor. 11:13-14). Sheexanni, waaqni addunyaa kanaa namoota dukkanatti oofeetu, jaalala waaqayyo isaanii qabuufi isaan olchuuf jedhee akka du'e isaan daqachiisa. (2 Qor. 4:4). Cubbamoonni hundiifi warri waaqayyotti hin amanne hundi jirenya afuura isaanii du'ootaaf isa arquu kan hindandeenye jaamotadha. Isaan hammeenya lafa kanaatiin gaggeeffamu. (Efe. 2:1-2). Ijji isaanii banamee karaa badiisaa iraa akka jiran yoo argan malee badiisa bara baraatif duree ta'uu isaaniti. Namni "Ani chubbuu ykn yakka nin qabu" ofiin jedhu of qowwomsa. "Hojii Sheexanaa diiguudhaaf ilmi waaqayyoo mul'ate." (1 Yoh. 3:8). "Yoos harka waaqayyo jala of qalchaa. Shexanaan immoo mormaa Innis isin dhiisee in baqata, waaqayyotti dhiyaadhaa Innis isinitti in dhiyaata." (Yaa'i 4:7-8).

Akkuma kitaaba kana dubbifteefi akkuma fakkii isaa qu'atteen, lapheenkee maal akka ta'e arguu nidandeesa. Waaqayyos

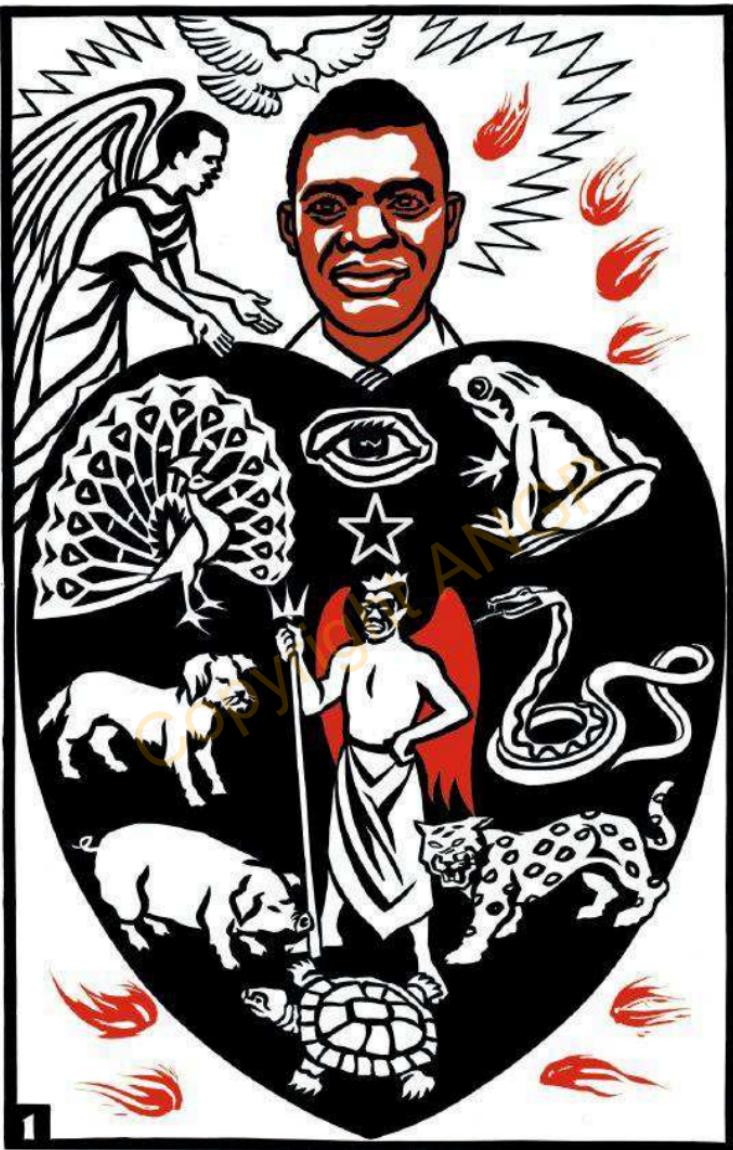
haala lapheekee, waan fakkaatu ifatti baasee sitti akka argisiisu Eeyyamiif. Akkuma sagaleen waaqayyoo nutti himu. Dhiigni ilma isaa Yesuus immoo cubbuu hundattii ni qulleessa, cubbuu hin qabnu yoo jenne of hin sosobna, dhugaanis nu keessa hinjiru cubbuukeenyaa yoo isatti himanne inni amanamaafi qajeelaa waan ta'eef cubbuu keenya nuuf hindhiisa, jal'ina keenya hundumaatiis nu qulleessa." (1 Yoh. 1:1-10).

Ati waaqayyoon gaggeefamta yoo taate ati tajaajilaa waaqayyooti, Sheexanaan gaggeefamta yoo ta'e immoo ati garbicha cubbuuti. Yoo cubbuun jireenyakee biteera ta'e hin dhoksin, gara waaqayyootti iyyi. Innis cubbuu namootaatiif jedhee gara biyya lafaa dhufee humna Sheexanaafi cubbuu namoota irratti dagaage inni cabsuu danda'e Iyesuus Ciristoos cubbuu irraa bilisa sibaasuu indanda'a Inni fayisaa keenyadha. Ati harka waaqayyo isa dhoksaafi gocha dhokataa jireenyakee keessa jiru hundumaa beekuu danda'u keessa jirta. Hojiikeef ofiikee isa jalaa dhoksuu hin dandeessu. "Inni gurra namaaf dhaabe, ofii isaatii dhaga'u hindanda'uuree? Inni ija tolche ofii isaatii hin dhaga'uuree?" (Far. 94:9).

"Ijji isaa gara karaa namaa hin ilaala tarkaanfii isaa hundumaas hin arga. Halkaniifi dukkanni sodaachich isaan, lafti warri hamaa hoijetan dhokatan hin jiru." (Iyyo. 34:21-22).

"Inni garuu namoota hundumaa gaarii godhe waan beekuuf, amanee isaanitti of hin dhiifne." (Yoh. 2:24).

Kanaaf "Namni irra daddarbaan isaa dhiifamef cubbuun isaa deebi'ee, akka hin argamne godhameef haa gammadu. Namni waaqayyo yakka tokko illee irratti hin lakkofne, yaada isaa keessas haxxummaan hin jirre haa gammadu." (Faar. 32:1-2).

1. LAPHEE CUBBAMAA

IBSA FAKKIWWANII

FAKKII ISA DURAA

Fakkiin injalqabaa kan argisiisu, macaafa ququlluu keessatti akka ibsametti laphee nana cubbamaa, hammeenyä fihammii biyaa lafaatiin kan quutamedha. Kunis fakkii dhugaa isa waaqayyotti mul'atudha. Macaafa fakkeenya 23:29-33 waa'ee dhuqaatiifi iji diimachau'akkas jedhee ibsa "Eenyutu wayyo! wayyoo" jedha Eenyutu nama qoccola? Eenyutu nama komata? Eenyutu sababii malee mada'a: Eenyutti iji diddiimata? Warra daddhii g ar malee dhugan warra yeroo hundumaa daadhii wayinii isa makaa qabu barbaaduuf adeemani dha. Daahiin wayinii yemmuu diimatu, bifni isaas shurrubbee keessaa yemmuu calaqisu yemmuu inni mi'aayaa gad lixu si hin gomjaasisin. Innoo erga isa dhuqanii booddee akka bofaa nama inidda, akka hadhaa mar'ataas nama in miidha. Yommus gara dubartii gaalamootaa in ilaalta, afaankees dubbi miciiramaa in dubbata."

Fakkii armaan gadi lapheen namaa cubbuu adda addaatiif fakkeenra ta'uun kan dan daran bineensota addaaddaa tiin qabamee arqota. Innis cubbuudhaaf bakka alal hormaataa ta'eera. "Garaan namaan waan hundumaa irra jallaadha namnis isa qajeekhuu hon dandaru. Egaa Eenyutu isa beekuu dandaraaree?" Jedhee waaqayyo afaan raajii isaa Ermiyas nutti himeera. (Eermi 17:9).

Iyyesuus mataansaa Akkas jedhee murteesseera "Yaadni hamaan hundinuu keessa yaada garaa namootaatii in ba'a: isaan immoo halalummaa, hanna, nama ajjeechaa, ejjumaa sassata, hammina, haxxumaa, gad-dhiisa weennoo, nama salphisuu, of tuulummaa dagattummaa, waanti hamaan kun hundiner keessa yaada garaa namaatii ba'anii xuraa'aa nama in godhu" jedhe. (Maar 7:21-23).

- 1. SINBIRROO DHIIRAA** — Sinbirri kun baneeda isaaatiin nama hundumaatiin kan ajaabisiifamu yoo ta'u, laphee nama

kanaa keessatti cubbuu of dhiibuu mul'isa. Luusiffar yookaan seexanni duraan dursee ergamaa jaalatamaa waaqayyoofi kan ifaa ture, garuu karaa isaa jijiiree of chiibuu isaatiin diina waaqayyoo ta'e. (Isaa. 14:9-17; His. 28:12-17).

Of dhiibuun ykn of tuluun garaa bool'a quddaa keessaa kan bar yoo ta'u, karaa baay'eedhaa ibsama. Namootni muraasni, soorummamaa isaaniitiin, barumsa isaaniitiin, uffannaa baraa karaa namma hinqaanessineen qaama isa anitityoo dffatan w.k.f. akkuma Isaay. 3:16-24 irratti ibsamee jiru of tuulu. Kaan isaaniimmoo, Abbaa isaanii tiin dhaloota isaaniitiin, seeraaf heera isaaniitiin k.k.f. of tuulu. "Waaqayyo ularra kooraan ol of qabaniin in morma, warra gad of deebisanifi immoo ayyaana in kenna." (1 Pheex. 5:5). Of tuulummaafi of jaalachuu waafayyo hin jibba. (Fakk. 8:13). "Of gurguddisuun badisatti, of bokoksuunis kufaatiitti nama in jeessa." (Fak. 16:18).

2. SAREE – Sareen immoo, hawwii fooniifi ejjaan bakka bu'a. Bara kana cubbuunbaay'ee akka guddate hin ibsama, garuu, juyyootii darban cubbuun bal'ateetu kan akka Sodoomiif Gamoraa isa baay'ina cubbuurraan kan ka'e waggota 2000 dura ta'e jedhee sagaleen waaqayyoo nutti dubbatu amanuu qabna. Diinni namoota jirenya cubbuudhaan guutuu akka jiraatan kan taasisu warra hin amanne qofaa ossoo hin ta'in warra amanes, warra barates bakka daa'imani itti guddatanis, karaa waantota ilaalamaniifi karaa adda-addatiin gowwomsee jal'inaan gara waanta waaqayyo, kun cubbuudna jedhee waamuutti geessa. Namootni dargaggummaa keessa jiran baay'een jirenya isaanii kan akka sineemaa, caaffata itti fakkeessaa, duukaa bu'uu kan jaalataniif waanta dhugaa hin qane, yeroon boda isaan gaabbisiisuuf jiru qofaafi. Dhalootni umuriidhaan gara dargaggummaatti dhufan, taphattoota teyaatiraa, dhiiraafi durhaa, jirenyi gootummaa isaanitti dhaga'ama waan ta'eef jirenya hiikamaa ykn gadhiisii jiraatu. Walii galtee dhabinssaf bal'ina kan ta'e, yeroo hunda daddabalaniif dallaa morma raasanii sirbuuti. Gootummaa waaqayyoofi qulqullummaa isaatiin, qulqulluu kan ta'ee akka fakkeenyaaatti fudhatamu kan akka Yooseef dan biraajin jiru.

(S. Uum. 39). Afriikaa bahaatti, gara jabootni dubbattootni luga baantuu illee du'a sodaa chuudhaan warri ejja dhiisan dhaloota keenya isa beekumsaan guddate ta'anii nu duubaan ka'anii guyyaa firdii firdiidhaan mul'atu. waaqayyu Halalummaa nutii hin barbaadu, akka dhiisnu malee. "Halalummaa baqadhaa! Cubbuu namni jojjetu keessaa warri kaan hundinuu dhagna namaa hin tungan; namni halaleen garuu dhagna isaatti cubbuu hojjeta. dhagni keessan mana quiqullummaa haafuura qulquuuu isa isin keessa jin taru isaa hin beertaniiree? Hafuura kanas waaqayyo biraat arqattan; mana quiqullummaa hafuura isaas erga taatanii, isin kan-ofii keessanii miti." (1 Qor. 6:18-19). "Namni mana qulqullummaa waaqayyoo yoo balleesse, waaqayyo immoo isa hin balleessa manni qulqullummaa waaqayyoo dhuguma qulqulluudha. Innis isinidha." (1 Qor. 3:17).

3. BOOYEE — Kana jechuun cubbuu dhugaatii akka maleefi akka malee nyaachuu mul'isa Gaariis haata'u gadhee, waanta itti dhufe hunda kan lifimsu bineensa qadheedha. Akkuma kanaa lapheen cubbamaanis yaada gadhee kan akka lolaa, fakkiifi k.k.f. of keessatti fudhata. Qaamni namaa nana. qulqullummaa waaqayyoo waan ta'eef nyaata nama miidhuufi waanta qulqulluu hin taane, kan akka Tamboo xuuxuu kn tamboo alafachuu, Qoricha nama miidha fudhachuufi k.k.f. fayyadamuu dhiisuu Tamboo xuuxuu bauunifi Qoricha nama miidhu fudhachuuun cinniinnaa garaa nama tti kaasuunsaa kan oolu miti. Garbummaa hojji hammeenyaa fi fayyadamiinsa tamboo irraa bilisa nama aasuu kan danda'u humna waaqayyoo qofaadha. Namootni amanti isaaniitiin dadhabaniliee waldaa keessatti tamboo xuuxuu dhaaf fain sodaatu sana qochuu waaqayyoon salphisuudha jedhani ni yaadu. Boqoltuu xirooftuu kanas buqisanoo qatuudhaaf shakkii hin qaban. Sababoon isaa lapheen isaanii mana qulqullummaa waaqayyoti. Akkuma beektu, phaa'uloos akkuma jedhetti "Isin mana qulqullummaa waaqayyoo akka taatan, hafularri waaqayyoos isin keessa buufatee akka jiru hin beektaniiree? Namni man qulqullummaa waaqayyoo yoo balleesse, waaqayyo omtooisa hin balleessa." (1 Qor. 3:16,17; 6:18,19).

Naamni baay'ee nyaatu ija waaqayyoo duratii jibbamaafi kan qatii hin qabnedha Nuyi jiraachuudhaaf hin nyaanna, nyaataaf garuu hinjiraannu, beelli nyaataan ni quufa garuu baay'ee kan nyaatu yeroo hundumaa kenni, kenni jedhee iyya.

Namni baay'ee nyaatu maaliyyu yoo ta'e hin quufu, yoomiyuu garaan isaa hin quutu. akka kakuu moofaa keessatti akkas jedhee dubbatu "namnis baay'ee nyaatuufi baayee dhugu du'aaf mataa ni jabaatu." Seera keessa deebii 21:18-21 "Machooftuu ta'uuniifi, albaadhessa ta'uun nama in hiyyoomsa. Raftuu ta'uunis moofaa namatti in uffisa," (Ma. Fa. 23:21). Hubadhu, sooressootni baay'ee warri baay'ee nyaataniifi garbootni isaa qabeenyaa isaa hawwu, yemmuu duwaniitu boollaa dhukkuba guddaa keessatti isa barbaadu. Dhugaatii hamaan akka waanta guddaatti ibsama. ifti guddaan akka waan nama jalaa fudhatameettis hin ilaalamu. Namni machoo ftuun mootummaa waaqayyootti qaluu akka hin dandeeny waaqayyo sagalee isaa keessati nutti hima. Dhugatiin sammuu namaa hadoochee miichaa kan nama irraan gandha malee nyaata miti. Kanaaf, warri dhuganii machaa'an kun jojii qowwaa hoijetu. Warri akkasii kun hojiin isaanii hunduu gadhee dha. Isaan walumaan wal ajeesuu malee waanta gaaruu hin godhan "Daadhiin wayinii, ga'iftuu nama godha, Dhugaatii jabaanis nama hin waeisiisa; Namni isaaniin machaa'ee gatantarus ogeessa miti." (Fak. 20:1).

Warri dhugaatii cimaa bojetaniifi gurgu ranis waaqayyo fulduratti isaa warra baduufi gatii hin qabnedha. "Warra daadhii wayinii dhuguutti jaboo ta'aniifi, warra dhugaatii cimaa waloon makuutti beekamaniif, wayyoo." (Isa. 5:22). "Yaa nama qullaa firakeetii ilaaluudhaaf jettee, hamma inni machaarutti daadhii wayinii isa obaaftuu, siif wayyoo:" (Anbaaqom 2:15). Akkuma beektu, Namni hamaafi jallaan mootummaa waaqayyootti lain galu. "Egaa warri jal'oonti mootummaa waaqayyootti akka hingalle hinbeektaniiree? Hin gowwominaa; warri halaleen, warri waaqayyooli tolfaman waaqesson, warri ejjan, warri gadhaa'an, warri nama gadhoomsanis, warri hatan, warri sassatan, warri machaa'an, warri maqaa namaa balleesson. Warri nama

saamanis matumaa, mootummaa waaqayyootti hin galan.” (1 Qor. 6:9-10).

Hojin foonii mul’ataadha. Isaanis halalummaa, xuraa’ummaa, jirenya gad-dhiiii waaqayyolii tolfaman waaqessuu, qorishca namatti gochuu, diinummaa, qoccolloo, hinaaffaa, dheekamsa, ofittummaa, yaadaan gar-gar baruu, barsiisaan gar-gar cabuu, weennoo, machii, albaadhummaa, w.k.f. Akkuma ani kanaan dura isinitti himee ture, warri waanta akkasii jojjetan mootummaa waaqayyootti galuu akka hin dandeenye ammas isinitti nan hima.” (Gal. 5:19-21). “Dhugaatiidhaan machooftanii of hin wallalina isaanis of hin balleessinaa! Qoda kanaa hafuura qulqulluudhaan guutamaa.” (Efe. 5:18).

Iyyesuus nama waanta afuuraa dheebootu kamiifuu afeerra armaan gadii ni kenna “Namni dheebooto yoo jiraate gara koo haadhufu, haa dhugus.” (Yoh. 7:37-38). “Waaqayyo, Isin warri dheebootan hundinuu gara bishaanii koottaa! Warri horii hinqabnes kottaa: midhaan bitadhaatii nyaadhaa kottaati otoo horii itti, hin baasin daadhii wayiniifi aannan bitadhaa.” (Isa. 55:1). “Bishaan isa ani kennuufif jiru irraa inni dhugu garuu, bara baraan hin dheebootu; bishaan inni ani kennuufif jiru, isa keessatti burqaa bishaanii isa jirenya bara baraatiif burqu in ta’awoo.” (Yoh. 4:14).

4. QOCAA – Kunimmoo dhilbeefi dadhabduu, Oogummaa moraatiin jojechuu mul’isa. Bosonatti galuun akka gadheefi oogummaa moraati fudhatama. “Namni dhibaa’aan sababii joji hojjachuu dhiisuuf, kajeellaadhaan hin du’a. Inni ittuu Caalchisee argachuuf guyyaa guutuu hin kajeela.” (Fak. 21:25-26). Iyyasunis saba Israa’eliin akkas jedhe “calluma jettanii hin dhiisinaa, biyicha fudhachuuudhaaf itti lixuu hin seesinaa.” (Ab. Fi. 18:9). Namni, Uumamaan baay’ee dadhabaafi waanta waaqayyootiif kan hin ariifannedha. Iyesuus akkas jedhe, “Balbala isa dhiphaadhaan ol galuudhaaf wal dorgomaa.” (Luq. 13:24). “Kan barbaadu hin argata.” (Mat. 7:8). “mootummaan waaqaa humnaan dhiibbachaa jira, warri itti galuuf dhiibbatanis isa hin fudhatu.” (Mat. 11:12).

Hubannaas dhabiinsi keenya, gara hiyyummaafi gara du'abara baraatti lubbuukeenya Oofa., gara kadhannaatti akka nuyi hin dhufne, waa'ee waaqayyoo akka hin hubanne, kakuu waaqayyo nuuf galee akka hin arganne, nu eega. Gara badiinsaatti nu Oofa. Seexanni boru ykn guyyaa biraa jedhee beellama siiqaba, garuu guyyaan biraa dhufuu dhiisuu danda'a. Otoo fayyina hin argatin akkasumas waaqayyoon otoo hin argatin duuta ta'a. Kanaaf yemmuu waaqayyo sitti dubbatu, har'a lapheekee isaaf kennudhaaf ariifadhu. "Har'a sagalee waaqayyoo yeroo dhaggeessanakkuma warra guyyaa qoramsaa sanatti lafa onaatti waaqayyo irratti ka'an sanaa isin mata jabeeyyii hin ta'inaa." (ibr. 3:7). Guyyaa muraasaaf jedhanii fayyina isaanii gatanii guyyaa dhufuu hindandeenyetti abdatanii, afuuraan kan du'an nama meeqa? Guyyaan boruu kankee miti. Qaamni kocaa waaqayyo jiraachuu isaa amanuu dhiisanii, bakka isaa yeroo h undumaa hojii moraafi mora akka gaggeessan nama gargaara. Keessumattuu, yeroo qorumsafi dhibee, yeroo dhiphinaafi gaddaa, waaqayyo isa jiraataa, yeroo gammachuutis yeroo gaddaattis isa nama gargaaruf qophaa'aa ta'e waamuun akka nurra jiraatu dubbanna. "Eijannaan namaa inni waaqayyo jabeessu isa biraa in ka'a; karaan isaa sunis gooftaatti in tola." (Far. 37:23).

"Isin keessaa namni dhukkubsate jiraa Inni jaarsolii waldaa kiristiyaanaa haa waamsifatu; isaan immoo maqaa gooftaatiin dibata dibanii kadhata haa godhaniif, kadhatni amantiidhaan godhamu kun isa dhukkubsataa in fayyisa; goftaan isa hin kaasa, cubbuu hojeteera yoo ta'es in dhiisaaf, yoos dhukkubattii akka fayyifamtanitti cubbuukeessan walitti himadhaa waliifis kadhadhaa: kadhannaan nama qajeelaa waan baay'ee hojjechuu in danda'a." (Er. Yaa'iq. 5:14-16). Waaqayyo saba Israa'el akkas jedhee ajaje "Namni ilma isaa yookiis intala isaa aarsaa gubamuuf dhiyeessu, namni hooda dubbatu, namni duumessa ilaaLEE ayyaana hedu, beekaan namni qoricha namatti godhus tokko illee sikeessatti hin argamin. Namni nama dawweessu, namni ekeraa dubbisu, qaalluun yookiin namni warra du'an waamu si keessatti hin argamin. Eenyullee kana yoogodhe waaqayyo duratti ciingga'amaa in ta'a; sababii

hojii ciiga'amaa akka siitiif waaqayyo gooftaan kee saba warra kaan Oofee fuulakee duraa in baasa." (S. Keessa deebii 18:10-12). "Garuu warri akka saree (waan hundumaa xureessan) warri qoricha namatti godhan warri halaleen, warri gumaa, warri waaqayyolii tolfaman waqessan, warri waanta sobaa jaalatan warri hoijjetanis hundinuu alatti hin hafu." (Mul. Yoh. 22:15).

"Ani waaqayyo gooftaakeeti, gara eker dubbiftuutti hin gara galin, isaaniin xuraa'udhaafis warra ekeraa dubbisan hin iyyaafatin." (Seera leew. 19:31). "Yommuu isaan 'warra ekeraa dubbisan, warra qaalluu, warra hasaa saniifi warra guunguman gaafadhaa" isiniin jedhan, isin immoo, 'sabni maaliif waaqayyoon gaafachuu dhiisee, waa'ee warra jiranii warra du'an gaafata?' jedhaa. Warra akka abboommii kanaafi akka dhuqaa kanaatti hin dubbaneef lafti hin bari'u." (Ra. Isa. 8:19-20).

Macaafa xiqqoo kana yemmuu dubbistu cubbuu irraa deebitee, jireenyakee akka isatti kennitu waaqayyo sitti dubbata. Garuu afuuri Qocaa inni lapheekee keessa jiru immoo, murtee akka hin qabaanne sigodhee lapheekee sodaadhaan guuta. Yoon ani Amanaa dhugaa ta'ee, Maatiinkoo, Hiriyoonnikoofi warri biraa maal naanjedhu sirba yoon dhiisuu baadhe maal ta'a? Jetta Kiristoos Iyyesuus keessatti soorummua guddaa ilaaluu irra, bakka isaa, nagaa isaa isaa ajaa-ibaa, gammachuusaa isa ibsamuu hindandeenye, ulfina isaa, jirenya bara-baraafi gammachuu isa bara baraa ilaaluufi hubachuu yommuu jalqabdu, yaada biraa of keessaa baastee iyyesuusiin yommuu ofotti waamtu, nama sodaachuufi akkasumas du'aq sodaachuu hojii hammeenyaa taruu isaanii bartee isaan dhiista. "Ijoolloni kun fooniifi dhiiga Akkuma ta'an, inni Obboloota koo' jedhee isaan waamuu kunis akkuma isaanii ta'e; du'a isaatiin, seexana isa humna du'aa qabu balleessuudhaaf nama ta'e. Warra du'a sodaachuudhaan bara isaanii guutu garbummaa jala jiraatan hundumaa birmaduu baase." (Ibr. 2:14-15). Afuurri dhilbummaatif abboomamee lapheenkee xuraa'ee akkuma qaama kocaa akka jabaatu sitaasisa.

5. QEERRANSA — Qeerransi bineensa baay'ee gara jabeessa dha. Inni hamaafi lolaa waan a'eef, laphee namaa keessa taa'eetu yeroo baay'ee nama ajjeesuutti nama Oofa. Gara jebeessaafi lubbuu ajjeesaa isa ta'e waanta hamaa kana ofirraa ittisuuf yaalii gochuu qabda. Waanti hamaan kun lapheekee keessa jiraachuu isaa amaniitii, Iyyessuus immoo waanta kana iraa bilisa akka sibaasuuf kadhadhu. "Dheekkamuu irraa of dhoowwi, banbanuus dhiisi, Inni hamaa hojjechuu duwwaatti waan sigeessuuf hin aarin." (Far. Da. 37:8). "Aariin akka lolaatti guutee nama irra in dhangala'a." (Fakk. 27:4). "Aariin bobaa gowwootaa jala, waan boqotuuf ati daftee hin Aarin." (Mac. Lall. 7:9). "Amma garuu isin dheekamsa, aarii, hammina, maqaa walii balleesuus hundumaa ofirraa fageessaa." (Qola. 3:8).

Gowwoonniifi sodaattotni bay'een waanta hamaa hojjechuuf ykn haaloo ba'uuf akka isaan kakaasuuf dhugaatii dhugu. Garuu sagaleen waaqayyoo "Daadhiin wayinii isaanii hadhaa bofaati" jedha. (See. kee. dee. 32:33). Laphee cubbamaatti, haaloo ba'uun baay'ee itti mi'aaya, Garuu waaqayyo, hojji jallaa kamiyyuu otoo hin adabin akkasumatti hin dhiisu. Iyesus akkas jedhe "Akkuma of jaalattutti ollaakees jaaladhu" (Mar. 12:31) akkasumas "Diinotakee jaaladhu." (Mat. 5:44). Warra nu yakkaniif dhiifama yoogoone, waaqayyo immoo isa nuyi yakkine nuuf dhiisudhaaf kakuu nuuf galeera. (Mat. 6:12). Afuurri dallanuufi guungumuu waaqayyo biratti jibbamaadha. Mawwii fokkisaan dhiiga uffateefi waraanni laphee kee keessaa ba'ee, nagaan dhugaa ta'e jireenyakee keessatti hundeffamuu qaba.

6. BOFA – Hewaan gowwomseetu bakka gaarii, Eden keessaa baasee tokkummaafi walitti dhiyeenya namaafi waaqayyo jidduu jiruu cabse. Seexanni, Addaamiifi hewaan jirenye tokkummaa waaqayyo wajjin qabaniifi Addunyaa kana gaggeessuuf aboo qaban argeetu, inaafee bakka isaanii fudhate. Innaaffaa isatiiniis kaayyoo isaanii jigsee, jirenye tokkummaa waaqayyo wajjniin qabanis cabsuudhaan iddo garaa isaa gahe. Ejaan inaafuufi ejaa hammeenya isaa laphee namaa keessaa gammachuu

balleessee, akka namoota kaanii gammachuufi jirenya gaariidhaan akka hinjiraanne isaan taasisa. Ina aftichi hammeeny gara laphee namaatti fideetu, gammachu laphe nama biraan keessa akka balleessaniif akka lubbuu aijeesaniif nama jajjabeessa. Keessumattu waanti kun warra wal fuudhanii jiraatan irratti mul'ata. Hinaaffaan abbaa manaa hin aarsa, gaafa ijaa baafatus hin Oo'uuf. (M. Fakk. 6:34). Karaa qarshii akkasumas karaa adeemsa jirenyaas namni akka dhiphatuufi yaadda'u taasisa. Keessumaa iyuu, hoijettootni amantootaa, warri wanqeela lallabaniifi warri tajaajilan hundi waaqayyorra caalchisanii akka of jaalatan taasisa. "Sababii waaqayyo, jaalala isaa isa karra hafuura qulqulluu nuuf kennname, garaa keenya keessatti dhangalaaseef abdiin immoo nu hin yellaasisu." (Rom. 5:5). Sana ta'uu baannaan, faayidaafi tajaajili isaan waaqayyoof kennan innaaffaa uumameen bada.

7. RAACHA — Kunimmoo cubbuu baay'ee nyaachuufi burqaa ykn madda cubbuu isa ta'e jalala qarshii issa. (1 Xim. 6:10). Biyya kongoo jedhamutti Raachotni muraasni hanga garaan isaanii dho'ee du'anitti goondaa dhibbaan lakka'amana nyaatu. Namni baay'ee nyaatu, harka isaa hiikee warra hiyyeessaafi rakkataa gargaaruudhaaf fedhii hin horatu. Garuu amanamummaafi amanamummaa hir'isuudhaan, sooressoota lafa kana irra jiran waliin qixxaachuudhaaf yaalii godha. Iyyesuu Kiristoosis akkas jedhe "Badhaadhummaa ofii keessaniif lafa irratti iddo biliifi daana'oona nyaatutti, hattunis cabsita iddo hattutti walitti hin qabatinaa garuu badhaa dhummamaa ofii keessaniif waaqarratti iddo biliin yookiis daanaoon hin nyaannetti, hattunis cabsitee iddo hin hannetti walitti qabadhaa. Garaankee lafa badhaadhummaankee jirutti hidhama." (Mat. 6:19-21). Akkaaniifi maatiinsaa dhagaa ta'ani. Sababiin isas, inni warqeefi meetii akkasumasuccuu waan jaalatuufi. (Iya. 7). Duka-bu'aa Iyesuu inni ture Asqortichi Yihudaa kan of fanniseef, jaalalli qarshii barsiisaa isaafi gooftaa isaa dabarsee akka kenu isa taasise. Inni qarshii osoo hin ta'in seexanadha, wrqeess miti, garuu abbaan sobaa inni qarshii jaalatu laphee isaa keessa dhokateetu. Namootni kumatti lakaa'amana, jirenya isaaniifi kan maatii isaanii diiguudhaan,

kaacha fokkisaa kaatanii, Qumaara taphacuudhaan qarshii kuusani tasumatti sooromuu barbaadu. Otoo hindadhabin soorummaa hawwuun gara hanna, lubbuu namaa ajjeesuufi akkasumas, of ajjeesuutti nama oofa baay'ee nyaachuufi qarshii jaala chuun gogoota baay'ee qaba. Isaanis, maqaa gaarii qabaachuu jaalachuu, jaalala humnaa, tarii humna siyaasaa isa nmaa ol nama bulchu ta'uu danda'a, hiyyeessa gadi qabuudhaaf humna mootummaa, humna amantii, maqaawaldaafi hunda irra kan caaw maqaa waaqayyootiif of eeggachuu, waldaa barbaachisaa a'eefi Iyesuus duukaa bu'udhaaf waliigaltee dhabuu. (Mar. 9:38). Iyesuus akkas jedhe "Ilaalladhaa, sassata hundumaattiis of eegadhaa, jireenyi eenyuu illee baay'ina qabeenya isaa irra hin dhaabatu." (Luq. 12:15). Seenaan nama sooreessichaas akkasitti himame. "Kunoo namni sooressi medhaan isaa baay'isee toleef tokko ture, Inni, midhaan koo lafan itti galfadhu hin qabu'oo mall godhu? Jedhee of gaafate. Akkasan godha, gombisaakoo hundumaa jigsee, midhaankoo hundumaa mi'a biraas akkan itti naqadhatti guddisee nan ijara. Ofiinis, yaa namummaakoo wagga baay'eedhaaf kan sigau waan gaariihundumaa lafaa qabda; amma egaa dhimma hin qabaatin, taa'ii nyaadhu, dhugi, gammadis; nan jedhaan. Waaqayyo garuu, yaa gowwaa, edana lubbuukee siduraa fudhachuuf jiru, egaa kan ati qopheessite kun hundinuu Eenyuuf ta'aaree: Ittiin jedhe Namni badhaadhummaa ofii isaatiif tuullatee, waaqayyo biratti immoo badhaadhaa hin ta'in, kunoo akkas hin ta'a/" (Luq. 12:16-21). "Namni biyya lafaa guutummaatti buufatee, lubbuu isaa garuu yoo dhabe, bu'aan isaa maaliiree?" homaa miti. (Marq. 8:36). "Kanaafis isinittan hima, jirenyi keessaniif, waan nyaattaniif. Yookiis dhagna keessanitti waan uffattaniif hin yaadda'inaa... Qabeenya keessan gurguraa, warra dhabaniifis gargaarsa kennaa. Korjoo hin moofofne, badhaadhummaa dhuma hin qabnes waaqa irratti... Garaan keessan lafa badhaa dhummaan keessan jirutti hidhama." (Luqa. 12:22-34).

8. SEEXANA — Abbaa soba hundaafi odeessitu dubbii sobaati. Inni isa dirqamsiisee yakkatti nu geessee laphee keenya hitudha Yesuus akkas jedhe "Isin kan abbaa isa tokkoo, kan

seexanaati: kajeellaa hamaa isa kan abbaa keessaniis gochuu in feetu jalqabumaa jalqabee inni sun nama ajeesaa ture: dhugaan isa keessa waan hin jirreef, inni dhugaa irra hin dhaabbanne. Inni sobaadha, abbaa sobaatis kanaaf yommuu sobu isa garaa isaa keessa jiru in dubbata." (Yoh. 8:44). Sobdi xiqqoon akka soba guddaati. Sobdi, kan dubbatamu, kan barreefamuufi kan hojjidhaan hojjetaman jiru. Kan of tuttuulu soba dhugaa fakkeessee, waan hintaane ta'u yaala. Waaqayyo tasuma hin sobu, Amantootni akkasuma. (Titoo 1:2)."Waaqayyo wajjin tokkummaa qabna jennee, dukkana keessa yoo dedeebine in sobna, akka dhugaa sanaattis hin jiraannu." (1 Yoh. 1:6). "Garuu warri akka saree, waan hundummaa xureessan, warri qoricha namatti godhan, warri halaleen, warri gumaa, warri waaqayyoolii tolfaman waaqessan, warri waanta sobaa jaalatan warri hojjetanis hundinuu alatti hin hafu." ((Mul. Yoh. 22:15). "Nama sobaan nama irratti dhugaa bar waaqayyo in jibba." (Mac. Fakk. 6:19).

9. URJII — laphee nama hundaa keessatti hamaafi gaarii gargar baasuudhaaf kan gargaarudha. Hojiin gadheefi hojiin hammeenyaa itti yaadaniituma otoo wal irraa hinkutin hojjetan akka tassaa du'ati nama geessa. Akkasumas inni jaamaa fi yakkaan kan guutamedha kanaafuu hojisaa kanaaf furtuu argachuu in danda'u. Hojiin hammeenyaa inni nama keessatti hamaafi gaarii gar-gar baasu kun yeroo tokko tokko nama keessatti in callisa, yeroo tokko tokko immoo jirenya namaa jeeqa. Yemmuu namni dhiifama jedhu inni immoo nama yakka, yemmuu namni yakku immoo in dhiisa. "Bara boodeetti namoonni tokko hafuurota wallaalchisoodhaafi barsiisa hafuurota hamootaa duukaa bu'anii, amantii wanqeelaa irraa akka garagalan, hafuurri qulqulluun keessaa baasee in dubbata. Warri sobduun of hin argineen, yaadni garaa isaanii diiminaan gubamee milikita seexanaa godhate kun, jara kana wallaalchisanii garagalchanii ru." (1 Tim. 4:1-2; Ibr. 10:22).

10. IJA — Iji waaqayyoo waantota laphee namaa keessa jiru hunda iyyuu hin arga. Ija isaa jalaa waanti tokkoyyuu dhokachuu hin danda'u, akkasumas dubbii dhoksaa laphee yaade hunda

iyyuu hin arga. Yoo ati, halkan dukkana keessatti, bosona guddaa keessatti bool'a gadi fagoo keessatti yakka yookiin hojii hamaa hoijette, inni si arga. (Ijji fakkiwwan kana keessa jiru fuula namaa wajjin walii galtee qaba).

11. ARRABA ABIDDAA XIQQOO — Laphee jaalala waaqayyoo agarsiisutti marsee laphee cubbuurraa Eega. "Inni namootni hundinuu yaada garaa isaanii akka geeddaratan malee, garri tokko iyyuu akka badan waan hin barbaadneef obsaan isiniif hin danda'a." (2 Pheex. 3:9). Iyyesuus cubbamoota Oolchuuf dhufe. Cubbamaan tokko qalpii diddiiratee gara isaatti yoo deebi'e, samii irratti gammachuu guddaatu ta'a. (Luq. 15:7). Arrabni abiddaa xiqqoon kunis egaa, waayee dhiiga Iyyesuus Kiristoos dubbatti. "Ila hoolaa waaqayyoo, isa cubbuubiyya lafaa irraa fuudhu." (Yoh. 1:29).

12. ERGAMAA — Sagalee waaqayyoo bakka bu'a. Waaqayyo warra ba'aan isaanii isaa nitti ulfaateetti dubbachuu ni barbaada kanaafuu isaanis yakka isaaniittii deebi'anii, ifaafi jaalala waaqayyo garaa isaaniitti fudhachuu qabu.

13. BULLAALLAA / GUGEE — mallattoo Afuura qulqulluuti, Afuura dhugaa waaqayyoo dhugaa ba'u, waa'ee cubbuu kamtu sirii akka ta'e, waa'ee guyyaa firdii waaqayyoos dhugaa kan ba'udha. (Yoh. 15:26). Afuurri qulqulluun bakka kanatti, laphee namaa keessaa ba'ee goodaa dhaabbata. Sababiin isaa, iddo cubbuun jiru, inni jiraachuu waan hin dandeenyefi.

Lapheenkee akkuma fakkii argitu kanaa yoo ta'e, gara waaqyyootti iyyi, lapheekees isaaf bani, inni ifa ta'e dubbiin waaqayyoos sitti haa ba'u. "Gooftaa iyyesuusitti amani, ati in fayyita, maatiinkees in fayyu." (Ho. Er. 16:31). Waaqayyo, laphee haaraa siif kennuuf, lapheekee jijiiruuf, sammuu haaraa siif kennuuf kakuu siif galeera. (R Hisq. 11:19). Kunis fakkii lammaffau keessatti ibsameera.

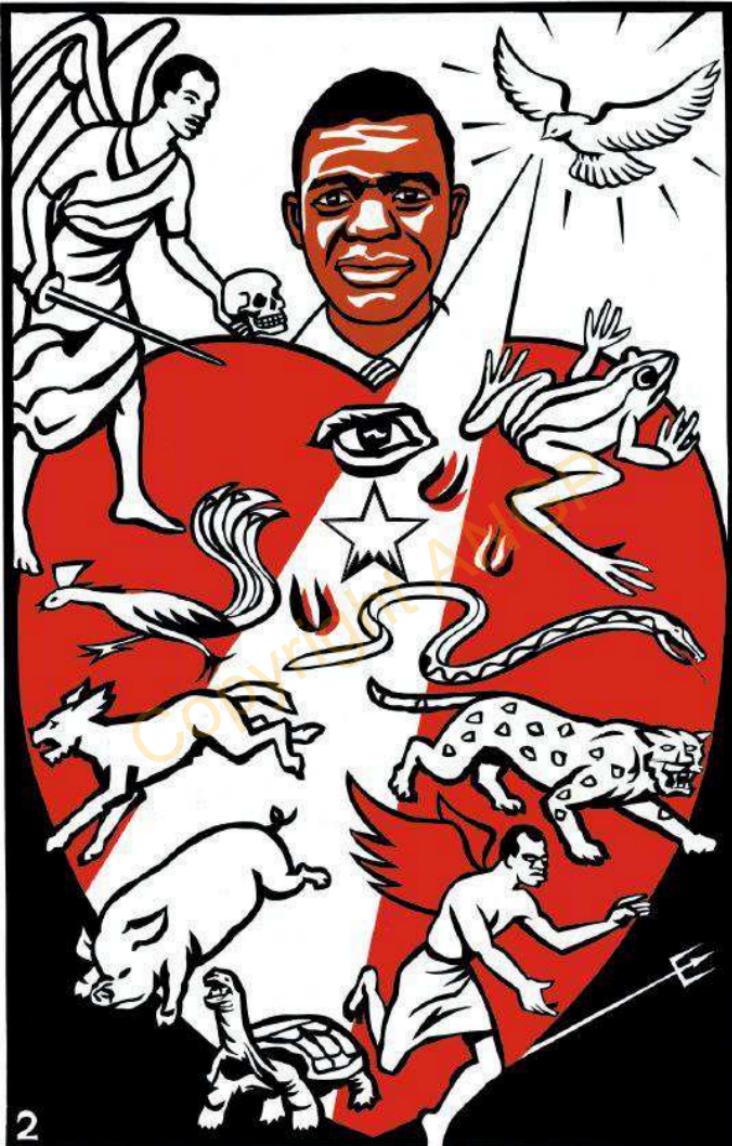
FAKKII LAMMAFFAA

Fakkiin kun laphee qalbii diddiiratee gara waaqayyoo ilaaluu jalqabeedha. ergamaan haaduu isaa qabatee, akkasumas sagalee waaqayyoo, isa jiraataafi cimaa, haaduu qara lamaarra isa caalu, qabate. "Dubbiin waaqayyoo jiraataadha, humna hojjetus of keessaa qaba, billaa gar lamaan qarame caala qara qaba, inni lubbuufi hafuura, buusaa fi dhuka gar-gar inbaasa yaadaa fi akeeka garaa namaas qoree faraduudhaaf in danda'a. (Ibr. 4:12). Dubbiin waaqayyoo kan hubachiisu "Beenyaan nama bubbuu hojjetuu du'a." Akka ta'edha akkasumas "Namoonni cu tokko du'uuf kaa'amaniiru, isa booddee immoo firdiitti in dhiyaatu." (Ibr. 9:27). "Qoodi warra cubbamaafi hin amannee kuufama ibiddii fi dhagaan boba'u keessaa balalchu in ta'a." (Mul. Yoh. 21:8).

LAPHEE CUBBUUSAATTI GAABBE

Karaa biraan ergamaan buqqee mataa harkasati baata. Kunis kan ibsu, cubbamooni hunduu dujuuf akka jiranidha. "Namni adduma addaan, dhagna isaa kanatti utuu jiruu gaariis ta'e hamaas ta'ee, akkuma hojjatetti qaan isaaf ta'u akka argatuuf, nuyi hindu mti keenya, barcuma firdii Kiristoos duratti dhiyaa chuuf jirra." (2 Qor. 5:10).

Bakka kanatti, cubbamaan yaada waaqayyoo ofitti fudhatee, laphee Isaas jaalala waaqayyootiif yemmuu banuu jalqabu argina. Lapheesaa dukkanaa'eefi cubbuudhaan guutametti ibsaan afuura qulqulluu ba'uu jalqabeera. Ifti waaqayyoo itti ba'ee hojji dukkanaa hundumaa keessaa oofaa jira. Yemmuu ifti waaqayyoo laphee Isaati ba'u, dukkanni immoo ba'eetu deema cubbuun bineensota hundumaa ibsamu hunduu ba'ee deemaa jira kanaaf yaa nama jaalatamaa waanta kana dubbistuu, Ifa biyya lafaa inni ta'e Iyyesuus gara lapheekaa dhufee, hojji hammeenyaaafi hojji dukkanaa lapheekaa keessaa akka baasu Isaaf eyyami. Yesuus akkas jedhe "Ani ifa biyya lafaati, namni ana duukaa bu'u, ifa jirenyaa inqabaata malee, dukkana keessa in adeemu." (Yoh. 8:12). Oogummaa keetiin

2. LAPHEE CUBBUUSAATTI GAABBE

yookiin oogummaa namootaatiin, irreekeetiin kaatee yakka hojjechuutti tasuma hin jabaatin Iyyesuus Kiristoos, inni ifa ta'e kun gara kee dhufee, dukkannimmoo sidhiisee akka deemuuf, karaa salphaa, dhugaadhan ariitiidhaan, akkaataa ga'adhaan isatti amani. Ji'aafi urjiin yeroo dukkan tarif murtaa'ee nuu kennuudhaan nu tajaajulu ta'a, haata'u malee yemmuu aduun ba'u ifa xiqqootu dukkan balleessuu danda'a Iyyesuus biiftuu qulqulinaati. Yemmuu inni gara mana qulqullummaa Iyeriusaleem dhaqu, warra mana qulqullummaa keessati bituufi gurguru argeetu ari'e, irra taa'ums warra qarshii jijiiruufi meeshaa warra gugee gurguruu hin gagaragalche akkas jedhes. "Manni koo mana kadhataa jedhamee in waamama, jedhamee caafameera isin garuu holqa hattuu isa godhantan." (Matt. 21:13). Lapheenkee mana waaqayyoo mana qulqullummaa isaa akka ta'uuf yaadameera. Sikeessa jiraachuu in barbaada, kanaaf, keessakee bareechi, ifaan guuti, isa jaaladhu, ittis gammadi. Iyyesus yakka keenya nuuf dhiisuuf qofa dhufe osoo hin ta'in, nu baachuufi waanjoofi garbummaa cubbuu nurraa cabseebolisa nu baasuufi. "Ilmichi yoo birmaduu isin baase, egaa isin warra birmaduu baatanidha." (Yoh. 8:36).

FAKKII SADAFFAA

Fakkiin kun immoo, haala laphee dhugaadhaan qalbii diddiirratee, nutti argisiisa. Amma namni kun yakka isaa isa guddaaifi fokkisaa ta'e, isa Iyyesuus Kiristoos fannoo irratti du'eef hubachaa jira. Fannoo ergamichi baate yemmuu ilaalus akkasumas, dubbi waaqayyoo, of ilaaleetu laphee isaa cabsee yakka hojjate hundatti gaabba. jaalala waaqayyo Iyyesuus Kiristoos keessaan isa jaalate yemmuu argus, jaalalli kun laphee isaa baqsa, keessumattuu, yemmuu ilma waaqayyoo isa ta'e Iyyesuus Kiristoosiin isa bakkasaa fannoorratti fannifane hubachuu jalqabu, yakka isaa hundumaa hin dhiisa.

Iyyesuus kan reebame gonfoon qoraattiis mataa isaa irra kan kaa'ame, harka isaf miilla isaatti jibilli qara qabu kan rukutameef sababii cubbuukeenyatiifo fannoorratis du'e. Kunis cubbamaan qalbii diddiirratee lapheefi jirenya isaa gadi

3. LAPHEE QALBII DIDIIRRATE

fageenyaan akka jijjiiruufi. Akkuma sagalee waaqayyoo isa akka daawitii itti keessatti of ilaaluun danda'amuu, keessatti of ilaalee, hammam waaqayyo irraa akka fagaateefi Abboommii waaqayyoo akka abboomamuu dide hubachuu qaba. Yakka hojjeteef, gaddaafi boo'icha guddaadhaan immimmaan laphee isaa waaqayyo duratti baqsee iyyuu qaba. Yemmuu inni kana gochuu jalqabu, jaalallifi nagaan waaqayyoo jirenya isaa keessa gala. "Dhiigni ilma isaa Yesuus Kiristoos immoo cubbuu hundattii nu qulleessa." (1 Yoh. 1:7). "Garaa qullaanaa anaaf uumi, yaa waaqayyo! hafuura dhaabbataas ana keessatti haaressi." (M. Faar. 51:10). Dubbiin waaqayyoo ammas dabalee "Ani gara isa gad deebi'aafi isa hafuura cabaa gara isa yommuun itti dubbachu hoollatuu nan ilaala." (R. Isaa. 66:2). Afuurri qulqulluun dubbii lyyesuus ifa godhaaf "Yaamucaakoo cubbuunkee siidhiifameera jedhaan." (Mat. 9:2). Yeroo hundumaa gara fannoo ilaalee, dhigdi inni fannoo irratti lola'e sun isaaf akka ta'e amanee ba'an cubbuu akka isa'irraa bu'e beekee, lyyesuus Kiristoos, yeroo dhiphinaa obsan akka darbes hubachuutu irra jiraata. "Sababii cubbuukeenyaaaf reebame, madaa'e. Sababiinsaas gatii hojikeenya isa hamaati," kunis "Gooftaan addabbii ittiin isa kuffisu waan qopheeseeifi." (isa. 53).

Afuurri qulqulluufi dubbiin waaqayyoo laphee qulqulla'e ni Eega. Akkuma lyyesuus itti amane cubbuunsaa akka dhiifameef hubatee, isa isa jajjabeeessu, dhiiga lyyesuus of keessatti barbaaduu qaba. Dhiigni ilma waaqayyoo kan lyyesuus cubbuu hundattii isa qulleessa. (1 Yoh. 1:7). Inni amma, namni tokko iyyuu lyyesuusitti yoo amane, jirenya bara baraa akka argatu malee, akka hin duune, ba'eessa godhee beeka. (Yoh. 3:16). "Kiristoos dhiiga isaa nuuf dhanqalaasuu isatiin furamuu, dhiifamuu cubbuus qabna." (Efe. 1:7). Hawwiin cubbuu uumamaan nama keessa jiru, hawwi waaqayyoof jiraachuufi isa sodaachuudhaaf iddoo gadhiisa. Innis isa duraan dursee nu jaalate. (1 Yoh. 4:19).

Bakka jaalala Addunyaan kanaafi waantota addunyaan kanaa, waaqayyoofi waanta waaqayyoo jaalachuu qaba. Fakkii kana

keessatti, fakkiawan cubbuu bakka bu'an argina amma garuu lapheesaa keessaan ba'anii bakkee jiru, haata'u malee Sheexanni, mana isaa kana dhiisee deemuu hinbarbaadne. Of duuba ilaalee, karaa dee'i ee itti seenu barbaada. Yoos harka waaqayyoo jala of galchaa, seexanaan immoo mormaa! innis isin dhiisee in baqata. (Er. Yaaq. 4:7).

FAKKII ARFAFFAA

Fakkiin kun, waa'ee Amanaa nagaa dhugaa ta'eefi du'a Goofta keenyaafi fayyisaakeenyaa tiin nagaa qabaachuu isaafi kan ittiin boonu isa malee kan biraa akka hinqabne ibsa. Ani garuu fannoo gooftaa keenyaa Iyyesuus Kiristoos, isa ittiin biyyi lafaa ana irraa fannifame, anis biyya lafaa jalaa fannifame sanaan malee, waan biraatiin of jajuun matumaa anaaf hin ta'u. (Gal. 6:14). Yesuus fannoo gubbaatti du'e kanaaf nuyis "cubbuu jalaa baanee qajeelinaaf akka jiraannuuf, inni ofii isaatii cubbuukeenya dhagna isaatiin baatee fannootti ol ba'e." (1 Pheeex. 2:24). Amanaan tokko Addunyaadhaaf du'aadha. Nuyi kana gochuuf Abboomamnneerra "Hafuuraan geggeefamaa jiraadhaa malee, fedha foonii hin raawatinaa. Nuyi jireenya hafuuraatti yoo jiraanne, hafuura kana duukaa bu'uukeenya." (Gal. 5:16,25).

Uffannaa Iyyesuus uffate illee erga irraa baasanii booda waanti isaan godhanillee fakkii kana keessatti argisiisuun yaalameera. Akkasumas reebichi isaan gara jabummaan reebanillee argisiifameera inni waa'ee cubbuukeenyaaf adabameera, sababiinsaas. "Inni garuu balleessaa keenyaaf in waraaname, sababii yakka keenyaafis reebamee in caccabsame." (Isaa. 53:5). Mootichi Heerodiisiifi loltootni isaaS erga reebanii booda, baay'ee itti qoosan ejaa ulfina warqee mataa isaa irra jiruu, qoraattii fidanii mataa isaa irra kaa}an, karaa harkasaa mirgaas ulee qal'oo kaa'an, isa fuldura deemanis harka fuune jedhani baay'ee itti qoosan. "Attamiree yaamootii yihudootaa?" "Isatti tufanii, ulicha fuudhanii ittiin mataa isaa rurrukutan." (Matt. 27:27-31).

IYESUS WAJJIN
DU'UU
Rom. 6:6

ISIN DUUTANIITTU,
JIREENYI
KEESSAN
KIRISTOOSIIN
WAJJIN
WAAQAYYO
KEESSA
DHOKATEERA.
Qol. 3:3

4

4. KIRISTOOS WAJJIN DU'UU

"Warri akkasii kun amantii irraa garagallaanudhaaf haareffamuu hin danda'an, isaan ofuma isaaniitii ilma waaqayyoo deebisanii fannisaniiru, mul'inattis isa tuffachiisaniiru." (Ibr. 6:6). "Kan Abbaankoo inni samiirra jiru jedhe kan raawalatu malee, Goofta! Goofta! kan naan jedhu hunduu mootummaa waaqayyoo hin dhaalu." (Matt. 7:21-27).

Fakkii kana keessatti qabeeny Yihudaa kanta'e korojoo qarshii baatu argina isa Iyyesuusiin ganee, qarshii soddomatti gurguratee. Sababiin isaas, jaalallii qarshii jirenya isaa hunda guutee waan fudhateefi. Faanosii, sansalataafi k.k.f. itti kan fayyadamu Iyesuusiin halkanin qabee warra fudhatedha. "Isaan uffatakoo in hirmaatan, wayyaa koottis muka in buufatan." (Far. 22:18). Isaan waan hundumaa Iyesuus jalaa fudhatu, garuu isa ofitti hin fudhatani, kanaafis akkas jedhani "Namni kun mootiikeenya akka ta'u hin barbaannu."

Walumaa galatti namni Eebba waaqayyo irraa fudhachuu ni barbaada, Bokkaa, ifa aduu, garuu waaqayyoon, akka gooftaa isaaniifi barsiisaa isaaniitti tajaajiluu hin fedhan. Namoota baay'eef garuu, waaqayyo. Yeroo abdii kutaniifi dhiphatan dafee kan isaan gargaarudha.

"Eeboodhaan cinaacha isaa waraannaan yemusuma dhiigniifi bishaan keessaalola'e." (Yoh. 19:33-37). Otoo lukkuun iyyin, Pheexroos Iyesuusin akka hin beekne dubbate, garuu, booda akka malee boo'ee qalbiididdiirate. (Matt. 26:69-75). Waan jettuufi waan gootu hundatti lapheekee bantee Iyyesuus Kiristoositti kennuudhaaf fedha qabdaa? Namoonni biraa akka isa baran dhugaa ni baataa? "Eenyu illee namoota duratti Eenyu akkan ta'e dhugaa ba'ee yoo mul'ise, anis abbaa koo isa waaqa irra jiru duratti dhugaa nan ba'aaf. Eenyullee namoota duratti yoo na gane garuu, annis immoo abbaakoo isa waaqa irra jiru duratti isa nan gana. (Matt. 10:32-33).

Yesus dabalee akkas jedhe. "Namni fannoo isaa baatee ana duukaa hin buune anaaf kan male miti." (Mat. 10:38). Gammachuun hunduu, kattaa jirenyaa isa ta'e Iyyesuus

Kiristoos biraayyi.

“Yaa dhagaa kattaa naaf banami,
Of keessa nadhoksadhu, garaburqaa
bishaanittis nageessi, cubbuukoo
irraas naquelleessi, balleessiifi
humna cubbuu hundatti naquelleessi.”

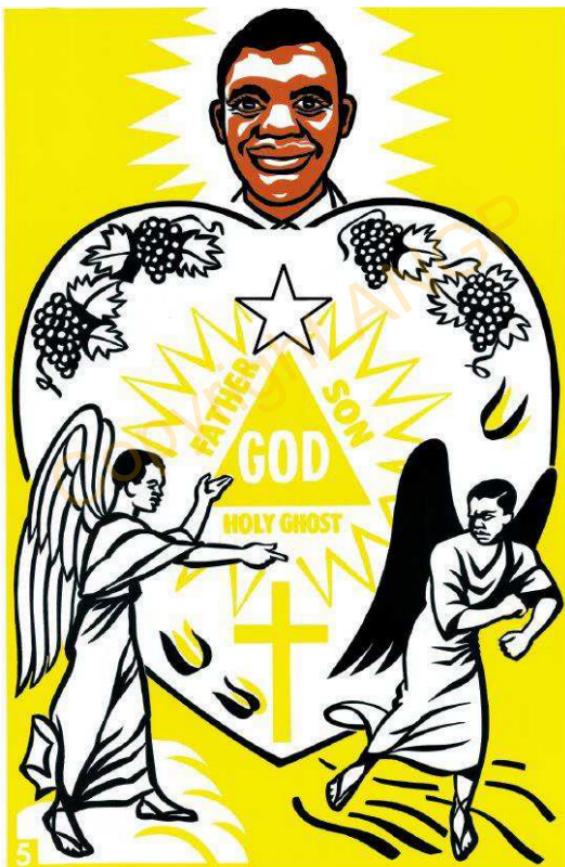
FAKKII SHANAFFAA

Fakkiin kun laphee cubbuu irraa furamee qulqlaaye araara argate argisiisa. Akka Iyyesuuus kakuu galetti, lapheen kun mana qulqullummaa waaqayyoo, bakka jirenya waaqayyo Abbaa, kan ilmaa, kan Afuura qulqulluu ta'eera. “Eenyullee yoo na jaalate, dubbiikoo in raawwata, abbaan koo immoo isa hin jaallata; nuyis isa bira hin dhufna, iddo jirenyaa is a bira in godhanna.” (Yoh. 14:23). “Gooftota ol of qaban teessoo isaanii irraa isaan buuse; warra gad deebi'anis ol isaan kaase.” (Luq. 1:52).

Lapheen kun amma mana qulqullummaa waaqayyoo isa dhugaati. Cubbuun huduu ari'amee bakkeetti ba'eera bineensotni Sheexanan gaggeeffaman hundi laphee kana keessaa yaa'anii bakka isaa Afuurri qulqulluu, Afuurri dhugaan keessa jiraachuu jalqabeera. Bakka wal hormaata cubbuu ta'unsaa hafeetu, laphee miidhagaa, muka ija qabu, iiji afuura qulqulluu bakka itti argamu, isaanis, jaalala, gammachuu, nagaa, gaarummaa, amantii, gara laafummaa, of eegachuu k.k.f. keessatti ni argamu. (Gal. 5:22-23). Inni amma damee muka wayinii isa dhugaa ta'e kan gooftaa keenyaa kan Iyyesuuus Kiristoos ta'eera. Dhoksaan ija gaarii kanaa Iyyesuuus wajjin tokkummaa qabaachuudha. (Yoh. 15:1-10). Akkuma inni afuura qulqulluudhaan nuguuteefi nucuuphetti, hawwii foonii hundumaas nurraa darbachuudhaaf humna niqaba. (Gal. 5:24). Afuurri qulqulluun jirenya isaa dhuunfateera, Innis foonsaa dheebuu baasuudhaan hingammachiisu. (gal. 5:16). Waan arguo fi waan dhaga'u hundaa baay'ee hinjiraatu, Amantiidhaan malee “Humni ittiin biyyi lafaa mo'amu kunis amantiifeenya.” (1 Yoh. 5:4).

JAALALA
GAMMACHUU
AMANTII GUUTUU
Gal. 5:22,23

GARA
LAAFUMMAA
GAARUMMAA
DANDA'UU
QABANAA'UMMAA
OF-QABUU

5. MANA QULQULLUMMAA WAAQAYYOO

Abdiifi kakuudhaa gooftaa isa ta'e lyyesuus Kiristoositti dhiyaatee jiraata. Jaalala waaqayyoo keessa nijiraata.

"Warri yaadni garaa isaanii qulba'oo haa gamma dani, isaan waaqayyoon in argu." (Mat. 5:8). Mootichi Daawit, soorummaa isaa diinasaan caala jibba, keessa isaatti waraana akka deemsisu nibeeka, jirenya afuuraafi kadhannaa isaa ni miidha. "Garaa qullaa'aa anaaf uumi, yaa waaqayyo! Hafuura dhaabbataas ana keessatti haaressi." (Faar. D. 51:10). Namni tokko iyuu laphee isaa qulleefachuu hin danda'u yookaan laphee qullaa'aa uummachuu hin danda'u. Akkuma Daawit jedhe, laphee qullaa'aa naa uumi jedhee waaqayyoon yoo gaafate malee. Waaqayyo jirenyakee keessatti waanta haaraa raawwachuu ni barbaada. Kanaaf waanta xuraa'aa, lapheekee keessaa baasi waaqayyoof bakka jirenyaa godhii qulleessi. Inni qofaan sigargaaruu ni danda'a. Sababiin isaas akkas jedhee kakuu waan siif galeefi "Ani bishaan taliila isinitti nan facaasa, isinis in qulloftu; Ani xuraa'ummaa keessaniifi waaqayyoolii tol famoo keessan hundumaattii isin nan qulleessa. Ani garaa haaraa isiniif nan kenna, hafuura haaraas isin keessa nan kaa'a, ani garaa isa akka dhagaa sana isin keessaa nan baasa, garaa isa akka fooniis isiniif nan kenna." (R. Hisq. 36:25-27). Kuni Ergaa kakuu haaraa isa waaqayyo ilma isaa tokkicha lyyesuus Kiristoos keessaan nuuf kennuuf yaadedha.

Fakkii kana keessatti, ergamaan ni mul'ata "Ergamaan waaqayyoo, naannoo warra waaqayyoon sodaatanii in buufata, inni isaan in oolchas." (Faar. D. 34:7; 91:11; Daan. 6:22; Matt. 2:13; 13:39; 18:10; Hoj. Er. 5:19; 12:7-10).

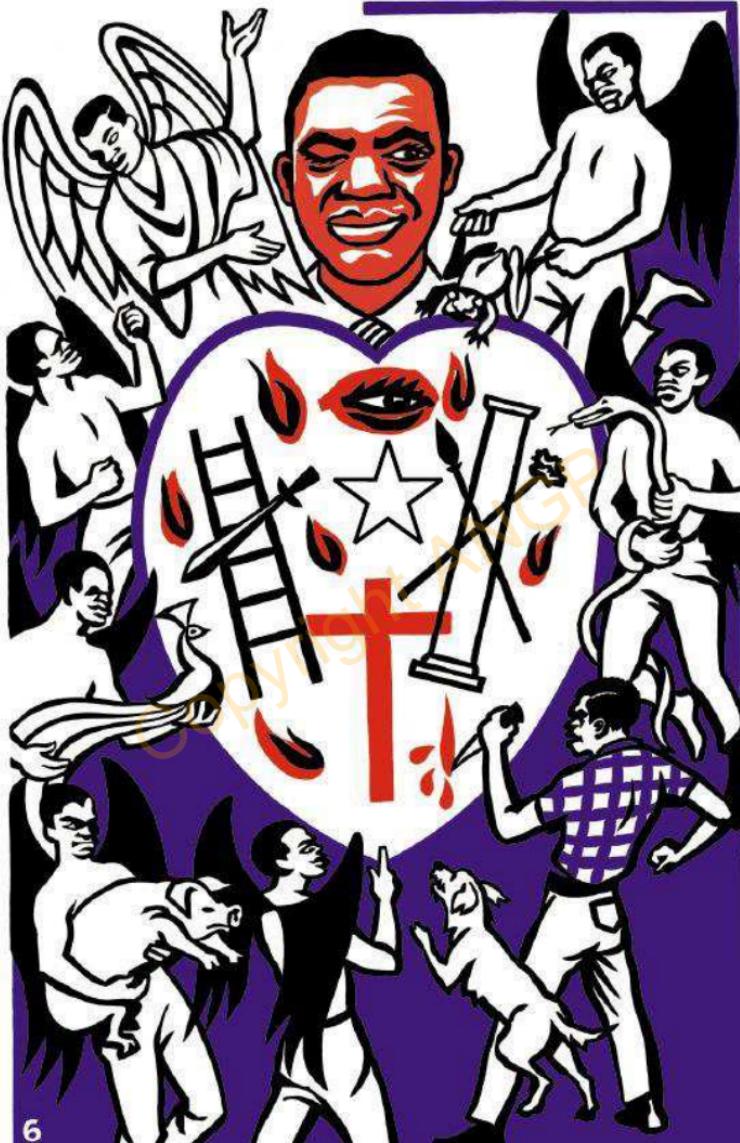
Fakkii kana keessatti ammas seexanni ni mul'ata, yaada isaa gara laphee kanaatti kaaseera, gara mana isaa duraattis deebi'uu ni yaada, kanaafis nuyi of Eegachuu qabna. "Of qabaa, dommaqaas, Seexanni hamajaajiin keessan, akka leenci yeroo beela'utti aadaa naanna'utti, nama liqimsuu barbaadee in naanna'a." (1 Pheex. 5:8). Inni Ergamaa ifaa fakkaatee, sagalee jijiiratee nugowomsa, warra waaqayyoon filatame, ijoolliee waaqayyoo ta'e karaa isa dhugaa ta'e irraa dabsuu

yaala. Yoo nuyi seexana kana iffanne, nudhiisee ni baqata. (Erq. Yaa'iqoob 4:7).

FAKKII JA'AFFAA

Fakkiin kun immoo, laphee / jirenya baay'ee gadde nutti argisiisa. Ijji tokko cufamuu jalqabeera. Jirenya Kiristiyaana kanaa keessatti ijji jaamuu calqabeera. Ijji inni lammataas, naannoo isaa ilaaluuf baay'ee dadhabeera. Jirenya kiristiyaanummaa isaa keessatti guddina inni jedhamu dadhabuu jalqabeera. Ijji inni tokkos jaalala biyya lafaa kanaan qabamuu isaarraan kan ka'e, naannaa isaa kan arguu dadhabbi guddaadhaani. Ifti keessa isaa jiru baay'ee dadhabeera, fakkiwan keessa isaa jiranis Kiristoos wajjin dhiphachuun isaa akka kufe argisiisa. Naannaan isaa hundinuu qoru msa ofiraa ittisuu hindandeenyeen marfameera. Iddoo dubbii waaqayyoo dhaga'uutti, kakuu sobaa isa Sheexanni dubbatu dhaggeeffachuu jalqabeera. Gara waldaa dhaquuniifi waa'een amantii isa jalaa dhokateera, jaalalli waaqayyoos isa keessaa manca'eera. Karaa lama jidduu dhaabachuu urteesseera. waanta biyya lafaa wajjin haasa'uu jalqabeera. Urjiin laphee isaa keessa jirus ifti isaa dadhabeera. Gammachuudhaan fannoo isaa baachuun ooleetu, ba'aa cimaafi dadhabsiisaa itti ta'eera. Amantiin isaa rafameera, kadhannaadhaan waaqyyo faana wal arguu dhaabeera, waa'ee jirenya · isatiif of Eggachuun ooleetu suuta suutan, Sheexana bakkee dhabatu ol keessummeessuu jalqabe. Mucaa waaqayyoo isa dhugaa ta'uu irra, waajira cuubbuu ta'uu filateera.

Sinbirroon dhiiraa, of tuulummaan bakka bu'a, kannafis namni kun of ilaalee boonuu jalqabeera. Isa waaqayyo isa oolchee amanna cimaa isa taasise dagateera. Hawwiin dhugaatii, karra gubbaa ga'ee gara manaatti ol seenuu barbaada. Hiriyoota isaa warra cubbamoo biratti tarii, guyyaan kun guyyaa ayyaaneffannoo gaarii ta'a. Waanta gadhee irraa gargar ba'uun dhiisun, dadhabbiin, tokkummaa miidhoo akka hin dandeenye, Sheexani itti hima. Hawwiin Afuura irraa hin taane kufaatiitti nama geessa dabalataan, teegga'uutti baay'ee gammada.

6

6. LAPHEE QORAMEEFI HIRAME

Fakkiwwan gadhee, dabalee-daddabalee ilaalu baay'isa, waajirota dogoggoraatti gammada, bakka sirbaa deema, hammeeny lafa irraa keessummeessa, seexana irraa, yaada cubbuun guutame, kan "namni uumamaan cubuu hojetu dogoggora hin qabu" jedhudha.

Dhugaadhaan, sinbirootni bosonaa tu'arri mataa keenya gararraa balali'an erga seexana ta'anii, nuti kan badnu, akka isaan laphee keenya keessatti akka wal horaniif Eeyamnee abboomamneefidha. Quba keenya ishee xiqqoo waanta hamaadhaaf yoo kennine, innimmoo harka keenya hunda isaa nuqabata, lubbuukeenyaafi afuura keenya gara badiisa isa dhuma hinqabneetti geessa. Kanaafis waaqayyo of Eggannoo guddaa nuuf kenneera. Cubbuudalajjin akka hin taphanneefi yaada dargaggummaa hundumma akka dhiinu nutti himeera, isa qofa osoo hin ta'in karaa inni dhufuu danda'u hunda. Iyyesuus isa si oolchuufi si Eeguutti kaadhu. Namni fakkii kana keessatti mul'atu kun Eeboodhaan nama waraanuu, amantii namaa isa ajeessuufi balleessu dubbata, Arrabasaanii isa sobaafi hidhii isaanii isa xuraa'aadhaan laphee amantootaa warananii madeesseessanii laphee gar-gar ba'ee tasa walitti deebi'uun hin dandeeny'e taasisu.

Waaqayyo caala nama sodaachuu jalqaba sababa sodaatiiniis waan namni jedhu, hunda ni raawwata, namaafis garbicha ta'a, yaada waaqayyoo keessaas in ba'a. Aariifi dubbiin hintaanes isarratti mul'ata. Bofichi inni hamaan, inni cimaa fakaatee mul'atu, otoo of hin Eegachiisin wareersa, akkasumas yoo carraa kennaniif of tuulummaaf karra bana. Laphee keenya keessatti jaalala qarshii baay'isuudhaaf baay'ee salphaadha, garuu abboomii waaqayyo "Qoramatti akka hin galle, dammaqaa kadhadhaa." (Mat. 26:41). Jedheef yoo abboomamne jalaa baana. "Kanaafis namni dhaabatee waan jiru itti fakkaatu, akka hin kufne of haa Eggatu." (1 Qor. 10:12). "Haxxummaa seexanaatiin mormuu akka dandeessanitti, mi'a lolaa isa kan waaqayyoo guutu mmaatti hidhadhaa. Nuyi namoota foon uffataniin wajjin wal'aansoo wal qabna niti, garuu humnoota aboo qabaniifi." (Efes. 6:11-18).

FAKKI TORBAFFAA

Fakkiin kun immoo laphee nama amantii isaa irraa duubatti deebi'ee ibsa. Warra dura ifa waaqayyoo keessa ture, kennaa isa samiis warra argate, afuura qulqulluu irraas warra hirmaatedha. Amma garuu amantii isaanii dhiisaniiru. (Ibr. 6:4). Dabalataan kan argisiisu, haala nama tasuma qalbii diddiirachuu hin dandeenye fi jirenyi isaa waaqayyotti kennuu hin dandeenyee, Dubbii wangeelaa isa dhugaan kan hingalleef, ibsa. Waaqayyo yemmuu itti dubbatu, namni ittiin atakaru, gara hammeenya jibbamaa ta'eetti of guddisa. Waa'ee alarra duubatti deebi'anii lyesuu yemmuu dubbatu "Hafuurri hamaan nama keessaa yommuu ba'u, iddo itti aara galfatu barbaaduuf, lafa bishaan hin jirre keessa deddeebi'a; iddo barbaadatees yommuu dhabu, 'Manakoo isan keessaa ba'ettan deebi'ee g ala' jedha. Yommuu deebi'eedhufus, manicha haramee qopheeffame argata; kana booddees dhaqee, hafuurota torba kan isa irra hammaatan ofitti dabalee in dhufa; isaanis manichatti galanii keessa taa'u. Jirenyi manicha sanaa inni gara booddee, isa duraa irra kan itti hammaatu in ta'a" jedhe. (Luq. 11:24-26). "Jechi inni 'sareen diddissee, diddiga isaatti in deebi'a' akkasumas booyeen dhiqatee dhoqree keessa gangalachuuti in deebi'a" jedhu dhugaa ta'uun isaa waan isaan kana irra qa'uun in mul'ata. (2 Pheex. 2:22).

Waa'ee warra qalbii hin didiiranneefi waa'ee warra amantii isaanii irraa duubatti deebi'ee, macaafni qulqulluun ifa godheetu ibsa. Cubbuun karaa banaa ta'e Eeggatee laphee namaa qabata. Karaa murtaa'aa ta'een, haala laphee namma ilaalee fuula namaa ibsa. Bullaallaan Afuura qulqulluu sun laphee kana dhiisee ba'uudhaaf hin dirqamama. Sababni isaas Afuurri qulqulluun cubbuu wajjin jiraachuu hin danda'u, yeroo tokichatti mana qulqullummaa waaqayyofi kan seexanaa ta'uun hin danda'amu Ergamaan waaqayyoofi dubbiin waaqayyoo, amna namni kun qalbii didiirate gara waaqayyotti deebi'utti gaddaniitu irraa gar-gar ba'u. "Baayjina beela isaarrea kan ka'es qola booyeen nyaatuun illee garaa isaa guutachuu in kajeela ture, garuu isumayyuu argachuu indandeenye. Yommus garbichi

7. LAPHEE OF BOKOKSUUFI, LAPHEE
DUUBATTI DEEBI'E

yaada isaa naanneffatee, hojettootni guyyaa Abbaakootiif hojjetanii buddeenni isaanirraa hafu nama meeqa? Ani garuu asitti beelaanan badduu ba'a. Ka'ee gara abbaakoo dhaqheetan 'Yaa abbaako waaqayyoon sis yakkeera, si'achis ilma kee jedhamuu naaf hin ta'u, hojetootakee keessaa akka isa tokkoo nagodhadhu' " jedhaan. (Luq. 15:16-20). Abbaanis, mucaasaa gadde yemmuu argu, gammachuudhaan yakka isaa dhiiseefitu isa simate.

Lapheen fakkii kana keessatti mul'atu kun mallattoon qalbii didiirachuu tokko illee keessatti hin mul'atu, waaqayyotti deebi'uudhaaf yaada hin qabu, dhiifamaaf miila Yesus jalatti hin kufu. Hubannaan isaas akka sibiila o'ee gubatuu yoo ta'e iyyuu, calliseetuma dhiisa. Gurra qaba, garuu dubbi Yesuus in dhaga'u. Ija qaba garuu bool'aa gadi fagoo durasaa jiru arguu hin danda'u cubbuu hojje chuu itti fuufuunsa miidhaa akka qabu hin beeku. Seexanni laphee isaa keessa akka mootiiti teessoosaa dhaabbatee taa'a. Amanaa gaarii of fakkeessee of bokoksa. "Barsiisota seeraafi fariisota of hin arginee nanaa isiniif wayyoo! Isin alaa gaarii akka awwaalota nooraa dibamaniiti, isaan karaa alaa ijatti mimmidhagoo in fakkaatu, keessi isaanii garuu lafee warra du'aniifi waan xuraa'aa hundumaatiin guutuudha." (Matt. 23:27).

Abbaan sobaa, iddo Afuura qulqulluu isa dhugaa ta'ee fudhateera. Bineensonni adda addaafi hojiin hammeenyaa harka harkaan war qabanii laphee nama kanaa fudhataniiru. Waanta nama dhiphisu hamaa kanarrea bilisa otoo of baase ni jaalata, garuu isaan cimsanii isa Eegu. "Namni seera musee hojii irra akka hin oolle godhe dhugaa baatonni lama yookiis sadi erga dhugaa itti ba'anii oo'a malee in ajieefama. Nama ilma waaqayyotti miila haxaa'atuuf nama dhiiga kakuu isa ittiin qullaa'e sana waan xuraa'aatti lakkaa'uuf hafuura ayyaana namaaf kenu isa arrabsuufis adaba isa irra hammaatu hammamiitu isaaf mala jettaniitu yaadduuree?" (Ibr. 10:28,29; 2 Pheex. 2:1-14).

Yaa hiriyaalaa jaalatamaa, lapheen kee fakkii kana wajjin walii

galaa? Otoo wal irraa hin kutin laphee dhu gaadhaan waaqayyotti iyyi. "Kana irraa kan ka'es, inni yeroo hundumaa isaaniif kadhachuuudhaaf waan jiraatuuf, warra karaa isaa gara waaqayyotti dhi'aatan hamma dhumaatti fayyisuu in danda'a." (Ibr. 7:25). Cubbuu hundaafis inni dhiifama sii gochuu ni danda'a, yoo ati dhugaadhaan qalbii diddiirratte. Yoo ati waaqayyo wajjin walii galte, inni hojjii hammeenyaa hundumaa jireenyakeerraar ari'uun nidanda'a. Akka namni lamxaa'e lyyesuus bira dhufee akkas jedhee "Fedha kee yoo ta'e na qulleessuu in dandeessa" jedhee isa kadhate, kanaaf Yesuus garaa lafeefii hiixatee qabee "Fedheera qullaa'i" ittiin jedhe. (Maar. 1:40,41). Garuu yoo ati of tuulummaakee ittuma fufteefi ifa dhiistee dukkan yoojaalatte, abdii hin qabdu, gagaaraa hinqabdu, sababiinsaas jirenyaa dhiiftee du'a filatteetta. "Beenyaan nama cubbuu hoijetuu du'a." (Rom. 6:23).

FAKKII SADDEETTAFFAA

Asittimmoo kan arginu cubbamaa Yesuus duukaa bu'uudhaaf murtoo godhachuu dadhabee, du'a barbaadedha. Qaanii isaa dhibeedhaan guutamee, lubbum Isaas sodaa du'aatiin guutameera. Duutiifi lafeen warra du'ee yeroo hin barbaadamneti itti mul'ata. Afuurri sobaa, cubbuun Isa balleeseteet, gatii cubbuu isas baasisa. Boola keessatti dhibamuun dhugaa itti ta'a. Baay'ee kadhachuufi waaqayyo wajjin dubbachuu hin danda'u. Hiriyoonni Isaallee bukkeesaa dhaabbachuuudhaaf hin qaana'u. Je chaanillee Isa gargaaruu hin danda'an. Soorummaan isaa jirenya isaa Eeguu, lubbuusaa oolchuu, dhiphina lubbuusaarraa Isa boqochiisuu hindanda'u. Waanti inni jaalatuufi jiraatuuf waanta amanamaa hin taaneefi waanta isatti qosu, waanta Isa oolchuu hindandenyeefi yoo ta'u gaggeesitootni waldaallee Isa gargaaruu hin dandaan akka jaalala waaqayyoo dhisietti firdii waaqayyoo Eegata. Waanti inni yaadachuu jalqabu, "Waaqayyo Isa jiraataa harka bu'uun guddaa sodaachisaadha." (Ibr. 10:31). Yemmuu jirenyi itti hadhaa'u, ykn ciisa du'aaraatti waaqayyotti of kenuu qabaayyu garuu itti barfateera. Namootni baay'een carra waaqayyotti deebi'uun otoo hin argatin akka tasaa ni du'u. Yemmuu waaqayyo

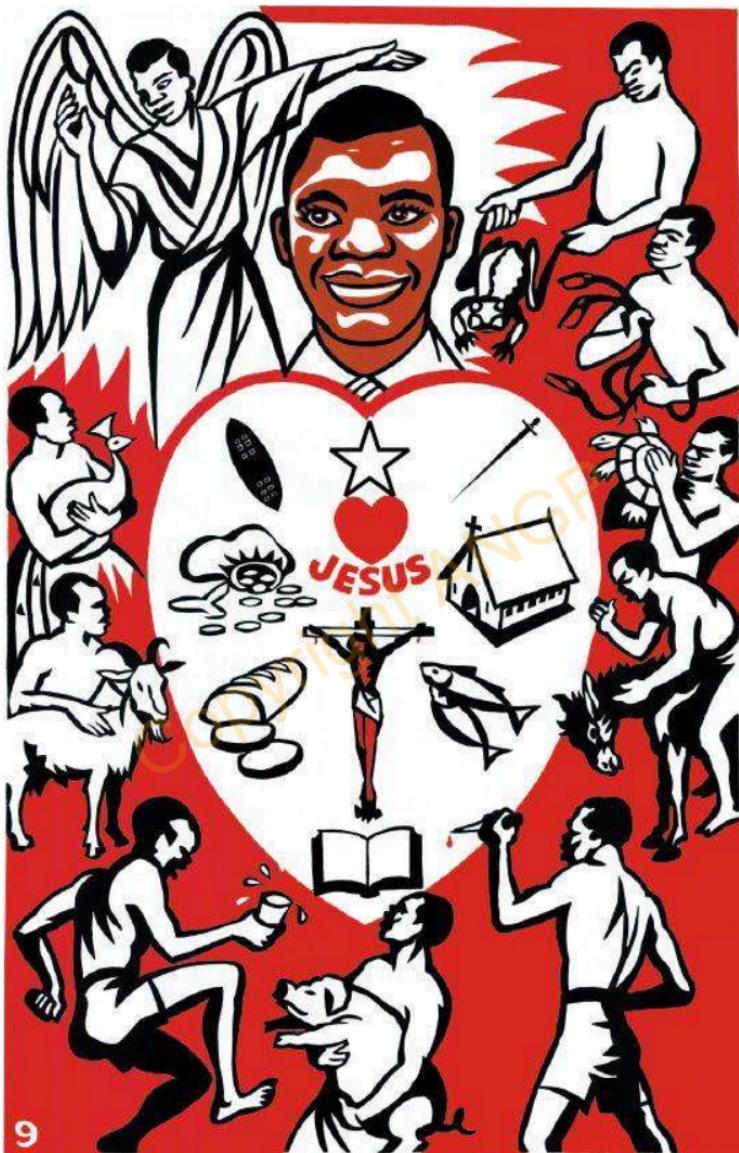
8. FAKKII SADDEETTAFFAA

dhiyaatee jirutti isatti deebi'uun barbaachisaadha. Sagalee waaqayyoo isa nama oolchuufi namatti tolu dhaga'uurra, namni du'u kun yemmuu lubbuun jirutti dhiifam gaafachuu dadhabeetu, amma sagalee firdiisaatii dhageeffata, fayysaan inni, inni tufate suni immoo akkas jedhe. "Ergasii mootichi namoota bitaa isaa jiraniin, isin abaaramoo nanaa, nabiraa adeemaa! Gara ibidda bara baraa, isa seexanaafi ergamoota seexanaatiif qophaa'e dhaqaa." (Matt. 25:41). "Namootni al tokko du'uuf kaa'amaniiru isa booddee immoo firdiitti in dhi'aatu." (Ibr. 9:27).

FAKKI SALGAFFAA

Fakkiin kun amanaa, amantiidhaan qorumsa diinaa no'achuu danda'eedha. Karaa hunda, hanga dhumaatti, karaa Yesuus Kiristoos mo'ateera. Dorgommii kiristaanummaatti seenuu qofa osoo hin ta'in, murteeffachuuudhaan kaacha isaa itti fufeera. "Kottaa waanta ba'aa nutti ta'u hundumaa, cubbuu isa nutti qabates of irraa fuunee dorgomee isa nudura jiru obsaan dandeenyee in fiigna." (Ibr. 12:1,2).

Laphee warra amanee, seexanni hammeenya isaa wajjin itti naanna'ee, nama waaqayyoo karaa irraa dabsee, karaa hin taanerra oofuu barbaada. Of tuuluu, jaalala qarshii, fi k.k.f. bakka bu'uu danda'u. Iddoo qerransaatti amma harree argina, kana jechuun cubbuun karaa biraatiin yemmuu dhufufi of dhoksee maqaa biraatiin akka dhufu argisiisa kiristiyaanni Goftaa keessa ta'ee of ilaalu garuu, yemmuu inni akka ergamaa ifaatti of jijiire dhufu cubbuu akka ta'e nibeeka. Sababiin isaas, sagaleen waaqayyoofi Afurri qulqulluu gara dhugaatti waan isa gaggeesuufi. Namni qodaa wayinii baatu, naannaa kiristiyaanaa dhaabatee, karaa isa sobaa irra gaggeesuuf yaalii godha. Kiristiyaanni hawwii biyya lafaa irraa fagaatee Kiristoos wajjin du'e, rakkinni tokko isa hinmudatu. Namni inni lammataa, f akkii keessatti argamu immoo, cuubeedhaan kiristiyaana waraana. Abaarree, oduu sirrii hintaaneefi teeggeen warra hin amanne bira jiru yeroo hundumaa laphee warra amantootaa ni waraana. Garuu inni waanta namni jedhu dhiisee waanta waaqayyo jedhuuf of Eeggachuu

9. FAKKI SALGAFFAA

qaba. Dubbii Iyyesuuus Kiristoos yaadachuu qaba. "Anaaf jedhanii namootni yemmuu isin arrabsan, yemmuu isin ari'atian waan hundumaa yemmuu isin irratti dudubbatanis gammadaa. Isaan Raajota warra isin duraa, akkasuma ari'achaa turan, egaa yeroo hundumaa gammadaa ililchaa, waaqa irratti gatiin keessan guddaa in ta'a." (Matt. 5:11,12).

Cubbuun keenyaafi hammeenyi lafa kanaa yeroo hundumaa kiristiyanota jaalala waaqayyoo irraa gar-gar baasuuf yaali godha. Garu gammachuufi ofiti amanuudhaan. Dhu gaadhaa akkas jechuuni danda'a. "Eenyutu jaala kiristoosittii gar-gar nubaasaa? Giddiraan yookiis mu ddamni, ari'atamuun, beelli yookiis qullaa ta'uun, sodaachifamuun yookiis billaan gar-gar nubaasuu danda'aaree?" (Rom. 8:35). "Waan nu irra ga'e hundumaatti garuu karaa isa nujaallatee, mo'icha gudda arganna." (Rom. 8:37). Wayaa ulfinaa isa waaqayyo biraa ta'e yoo uffate hojii hammeenyaa of irraa ittisuu ni danda'a. Hanga dhumaatti erga lolee booda Iyesuuus Kiristoos irratti of hundeessee Qoormaata hundumaa wangeelaan mo'atee ulfina waaqayyo biraa fudhata. Ibsaan isaas hindhaamu. (Efe. 6:10-18; 1 Pheex. 5:4).

URJII : Hubannaan miira isaa ifaadha. Lapheen isaas Amantiifi Afuura qulqulluudhaan guutameera. Ergamaan waaqayyoos, akka dubbii waaqayyootti hanga dhumaatti Eebbaafi mo'icha wangeelaa keessa akka turu isa hubachiisa. "Isa mo'eef muka ija isaa nyaatanii jiraatan, isa jannata waaqayyoo keessaa jiruttii nyaachuu nan kennaaf." "Inni mo'u du'a isa lammafaadhaan hin miisana keessaa nan kennaaf; dhagaa calaqisaa maqaan haaraan irratti caafame tokkos nan kennaaf; maqichas isa fudhatu sana irraa kan hafe, namni tokko illee hin beeku." "Nama mo'uuf, isa hojiikoo hamma dhumaatti Eggatee hoijetuufis, saba hin amanne baay'ee irratti aboo nan kennaaf." "Nama mo'utti akkasuma uffata adiitu uffifama, ani maqaa isaa macaafa jirenyaa, isa warri jirenya argachuuf jiran keessatti caafaman keessaa hin balleessu; abbaakoo duratt ergamoota isaa durattis maqaa isaa waamee kankoo ta'uu isaa nan beeksisa." "Isa mo'u sana mana qulqullummaa

waaqayyokoo keessatti utubaa nan godha." "Ani ofiikootii mo'ee abbaakoo wajjin teessoo isaa irra akkuman taa'e, inni mo'u anaa wajjin teessookoo irra akka taaa'uuf aboo nan kennaaf." (Mul. Yoh. 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

KOROJOO QARSHII BANAMMA : Laphee isaa qofa osoo hin taane qarshiin isaallee waaqayyof of kenneera. Qarshii isaa hojii biraa irra oolchuu dhiiseetu, warra hiyyeessaaf kenna kennaa waaqayyo isaaf kenne hunda ultina waaqayyoo irra oolcha.

BIDDEENAA FI QURXUMMII : Of qabuudhaa jirenya qullaa'a jiraachaa akka jiru agarsiisa. Nyaata qulaa'aa hin taaneefi dhugaatiidhaa laphee isaa hin xureessu. (Hoj. Er. 15:20). Qarshii isas waan hintaanetti hin baasu, laphee isaa isa mana qulqullummaa waaqayyo ta'es hin balleessu, tamboo xuuxuudhaan ykn alanfachuudhaan, qoricha hin malle fudhachuudhaan of hin xureessu garuu nyaata qulqulluu nyaata. Manni isaa mana kadhannaati. Tajaajila waldaa hundayyu duukaa bu'a. Kadhanna baay'ee jaalata. Maatii isaa wajjin waldaa dhaqa ykn kutaa isaa keesaatti ni kadhata. Kiristiyaanni waaqayyo wajjin yoo dudubbat malee akka hin guddanne ni beeka.

MACAFAA BANAMAA : Yeroo hunda macaafa qulqulluu akka dubbisuufi jirenya akka barbaadu, ifa, soorummaa lakkoofsa hin qabne akka qabu argisiisa. Inni ifa isa diina ykn hammeenya mo'achuuf isa gargaarudha. Lubbuu isaatifiif buddeena jirenya Afuuraati bishaan dheebuu isa baasu dha, bishaan ittiin of qulqulleessudha, Daawitii ittiin of ilaaludha.

Fannoo malee badhaasni akka hin jirre waan beekuuf yeroo hunda fannoo baachuu jaalata. Iyesuus Kiristoos wajjin akka ka'u waan beekuuf jirenya haaraa jiraata, laphee isas waanta samii isa ta'erra kaawwata waanta lafa kanaarra osoo hin ta'in isa samii yaada. (Qol. 3:1,2). Waaqayyoon arguudhaaf quphaa'adha. Muka guddatee yeroo isaatti ija godhatus arguu ni fedha. (Mac. Far. 1:3). Akka damee muka wayinii dhagaa,

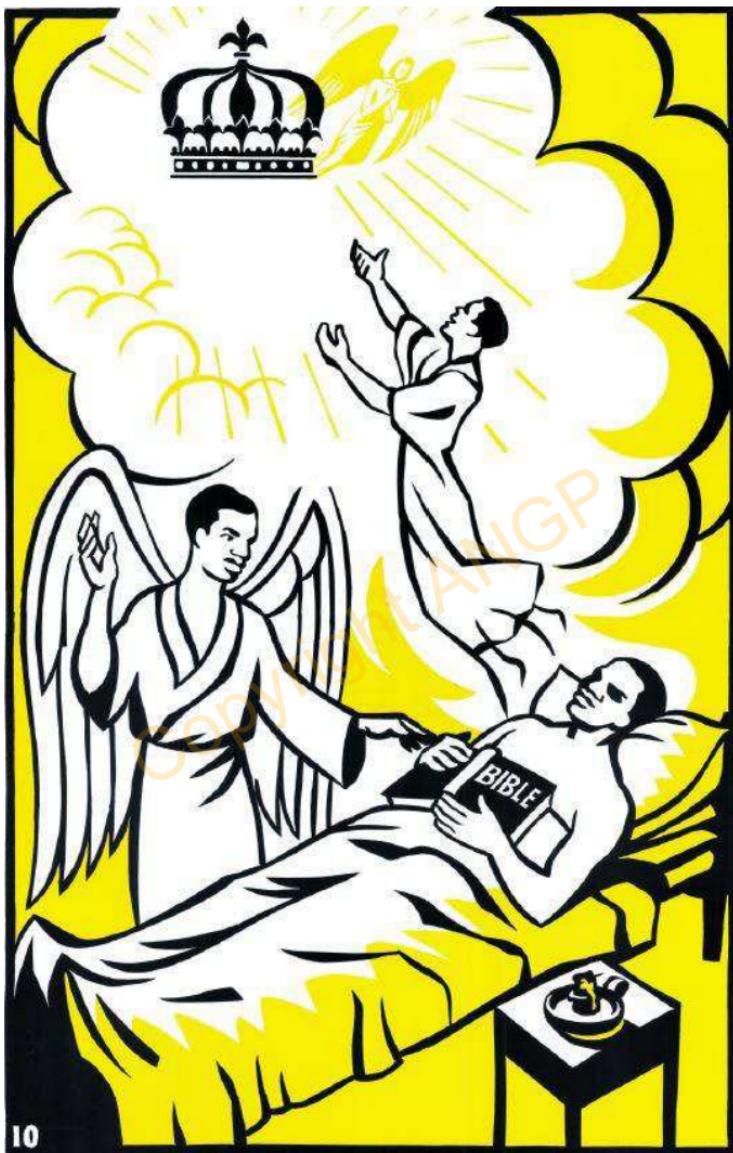
ija baay'ee godhata. du'a hin sodaatu, jaalala waaqayyo isa Afuura qulqulluudhaan argatetu jirenyo isaa keessa guutee jira.

FAKKII KURNAFFAA

Yesuus akkas jedhe "Du'aa ka'uun, jirenyis ana, namni anatti amanu yoo du'e iyyuu in jiraata. Utuu jiruu kan anatti amanu hundinuu immoo barabaraan hin du'u." (Yoh. 11:25,26). "Dhuguma dhuguman isinitti hima dubbiikoo dhagá'ee isa ana ergetti kan amanu jirenyo bara baraa qaba inni du'a keessaa gara jirenyaatti darbe malee, gara firdii hin dhaqu." (Yoh. 5:24). Duuti Kiristi yaanotaaf sodaa yookiin adabbii qaba. "Waanti hinbadne iddo waanta baduu kana yemmuu bu'u, waanti hin duunes iddo waanta du'ukanaa yemmuu bu'u, inni. 'Duuni badduu ba'ee mo'ichi argameera. Ammas immoo.' Mo'ichi keemeerree, yaa du'aa? Arfin keesmeerree, yaa du'aa? Jedhamee caafame fiixaan ba'eera. Arfin du'atti nama oof cubbuudha. Cubbuu kan humna godhachiisus seera. Waaqayyo isa karaa gooftaakeenyaa Yessus Kiristoos mo'icha nuuf kennuuf immoo galanni haa ta'u." (1 Qor. 15:54-57).

Namni waaqayyo wajjin deemuufi jiraatu, tasumayyu du'a hin sodaatu. Yemmuu duuti isaa dhiyaate ullee Akkuma Phaawuloos jedhe gammachuudhaan deema "yaadnikoo waan lama irratti walrukuta, Ani biyya lafaa kanadhiisee adeemuu, Kiristoos bira jiraachuus nan hawwa, kunis anaaf hundumaa irra caalaa in wayya ture." (Fil. 1:23).

Kiristiyaaanni fuula Iyesuus isa Isaaf jedhee fannoo gubbaatti fannifamuudhaan gatii cubbuu isaa baase arguu fedha. Afuur qulqulluun dubbii waaqayyoo isa yaadachiisa. "Garaan keessan hin raafamin waaqayyotti amanaa, anattis amanaa. Mana abbaakoo keessa iddoon jirenyaa baay'eetu jira, utuu inni hin jiru ta'ee isinitti nan hima ture, iddo jiru sana isiniif qopheessuudhaaf nan adeema. Yommuun dhaqee iddo sana isiniif qopheessus, iddoodhuma ani jiru, isinis akka jiraattaniif, deebi'ee dhufeetan gara ofii kootiitti isin fudhadha." (Yoh. 14:1-

10. FAKKII KURNAFFAA

4). "Waan waaqayyo warra isa jaalataniif qopheesesse, iji namaahin argine, gurri namaahin dhageenye, yaadni namaas bira hin geenyee." (1 Qor. 2:9). Iyesuus kiristoos warra isa jaalataniif kan qopheesesse bakki isa lafa kanaa waan caaluuf lugdi ittiinisa ibsan tokko iyyuu hin jiru. Fakki kana keessatti ergamaan waaqayyo biraa ergamee lafee du'aa kana ilala. Afurri qulqulluun baatee gara waaqayyoo geessuudhaaf Eega. Lubbuufi Afurri hidhaa irraa hiikamanii, gara Iyesus Kiristoos isa isaaaf fannifameefi isa, isa jaalatuu gara samiitti ol seenan.

Achittis gammachuu guddaadhaan waaqayyo birati simatama. Gooftaan isaas akkas jedhaan "Ba'eessa goote hojjetaa gaariidhaafi amanamaa nanaa, ati waan xinnoo irratti amanamte, ani immoo waan guddaa irra sin dhaaba, gammachuu gooftaankee itti jiraatutti gali." (Matt. 25:21). Sheexanni waa tokko iyyuu hin argatu. Sababiin isaas "Gaaf tokko namichi deegaan sun du'ee, ergamoota waaqayyootiin gara bukkee Abrihaamitti geeffame" (Luq. 16:22); sagalee waaqa keessaa "Warri gooftaatti qabamanii utuu jiranii du'an, ammaa jalqabanii warra gammadanidha, kana caafi" naan jedhu nan dhaga'e "Hafuurri qulqulluunis, Eeyyee dadhabbiisaaniittii aara haa galfatan, ijji h'ojii isaanii immoo isaan duukaa in bu'a." (Mul. Yoh. 14:13).

GORSA ISA DHUMAA

Yaa dubbisaa jaalatamaa, waaqayyo isa sijaalatee akkas siin jedhuuf lapheekee akka kennituuf waaqayyo siyaagargaaru. "Lapheekee hundaan garakootti deebi'i." (Se.Kee.Deb. 30:2). Dadhabbiikee, lapheekee isa xuraa'es waaqayyotti kenni, innis laphee haaraafi sammuu haaraa siif kenna yaada biyya lafaafi hawwiisaa hundayyuu hinraawwatin. Sababin isaas "Yaadni hamaan hundinuu keessa yaada garaa namoo taatii in ba'a." (Maar. 7:21). Cubbuu dhiisi, waanta gaarii godhi. "Beennyaan nama cubbuu hojjetuu du'a; kennaan waaqayyoo inni Kiristoos Yesuus Gooftaa keenya wajjin tola kennamu garuu jirenya bara baraatii." ^aRom. 6:23).

Ati inni jireenyakee waaqayyotti kennatte “Dubbii sirrii isa ana irraa dhageesse sana gaggeessaa godhadhuu duuka bu’i! Amantiifi jaalala karaa Kiristoos Yesus argamutti qabamii gaggeefami.” (2 Xim. 1:13). Sababa wal fakkaatuuf Phaa’uloos 2 Ximootewoos 1:12 irratti akkas jedhe “Ani garuu Eenyutti akkan amane waanan beekuuf hin yeella’u; akka sumas inni waanta hadaraa anatti kennname kana, hamma guyaa sanaatti Eeguu akka danda’u nan amanadha.” Amantiidhaan gara waaqayyotti of guddisi, humna afuura qilqullutiin kadhadhu, jaalala waaqayyoo keessaa of kaa’i, ija kee Yesuus irra godhadhu, inni karaadha, dhugaadhaafi jireenya, gooftaakeenya isa ijoolleesaa fudhachuudhaaf deebi’udha. “Warra mootota ta’an irratti inni mootii ta’e, warra gooftota ta’an irratti inni goftaa ta’e.” (1 Xim. 6:15).

“Isin akka hin gufannetti waaqayyo isin Eeguu, mudaa malee gammachuudhaan ulfina isaa dura isin dhaabbachiisuu in danda’a. Waaqayyo fayyisaa keenya isa tokiichaaf karaa Gooftaa keenya Yesus Kiristoos ulfinni, guiddinni, aangoon, gooftummaanis lakkaa’amuu baraa fuula duraa jalqabee, ammas, bara-baraanis haa ta’u. Amen” (Yihudaa 24,25).

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.anqp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut etre obtenu en plus de 538 langues et dialectes parles dans le monde entier, a savoir: Afrique, Amerique, Asie, Extreme Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Telephone cellular, plaques, etc. de www.anqp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur telephones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" e obtfdo em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem tambem esta agora disponivel em telefone celular, tablets, etc. de www.anqp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telephones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent etre obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies europeennes ou africaines. Ils peuvent etre utilises en meme temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

I'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracteristicas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradeciamos que nos contacta-se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras linguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faça o favor de nos

informar. Pois nos gostarfamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 linguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191
PRETORIA
0001
R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)